

ÎN PAG. 2: Actualitatea pentru tineret

PAG. 4: Fișe ale unuia dictionar enciclopedic pentru tineret

PAG. 5: Corespondenții regionali transmițiți Etica spectatorului din tribună (SPORT)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Științea tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5791

6 PAGINI - 25 BANI

JOI 4 IANUARIE 1968

DEZBATERI PE MARGINEA MĂSURILOR PRIVIND MUNCA EDUCATIVĂ ÎN RINDUL TINERETULUI

SUGESTII REZULTATE DINTR-UN ANCHETĂ PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA MUNCII ORGANIZAȚIILOR U. T. C. DIN INDUSTRIE

Receptivitate la apelul producției

„În centrul activității de formare a tineretului — se spune în hotărârea cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rindul tineretului — va trebui să se afle educarea prin muncă și pentru muncă. Acest obiectiv cardinal al activității organizației noastre izvorăște din experiența muncii de până acum, și cere — pe baza unor exigențe sporite — amplificarea ei, concretizarea în forme și acțiuni mai variate care, în final, să dea rezultatele scontate. Ce să cuprindă acestea pentru ca în mobilizarea tinerilor la îndeplinirea sarcinilor de plan, creșterea aportului lor în producție, organizația U.T.C. să se afirme ca educator priceput, receptiv la fenomenele noi ale vieții economice?”

Peste 200 de tineri din Uzinele „23 August” din Capitală au formulat idei, propuneri, sugestiile care pot constitui un punct de plecare în dezvoltarea experienței de până acum, în ancorarea activității organizației U.T.C. pe un teren cât mai fertil al muncii cu tineretul din industrie.

— Uneori, spune tinerii, conducerea secției subapreciază capacitatea de care dispune organizația U.T.C. Cu toate că aceasta cunoaște cerințele tineretului, preocupările sale, nu este consultată când se iau unele hotărâri în probleme majore. Tot din această pricină s-a ajuns la inițierea unor acțiuni paralele, care bineînțeles n-au avut efectul scontat. După părerea noastră colaborarea permanentă este elementul esențial.

În ce formă se poate materializa? Consemnăm părerea tovarășului ALEXANDRU ROSU, inginer șef cu pregătirea fabricației:

Colaborarea presupune să se asigure organizației U.T.C. baza materială pentru desfășurarea acțiunilor sale. Pentru aceasta este necesar ca măsurile luate de conducerea unității să fie particularizate pentru specificul muncii tineretului.

Indeosebi acolo unde el reprezintă o pondere mai mare în totalul personalului.

Preluând ideea, ing. BRAGA ION ZONEL a subliniat necesitatea ca organizația U.T.C. să fie informată în orice moment, cu direcțiile principale în care să acționeze. „Această cunoaștere se poate asigura prin participarea secretarului, locțiitorului sau a unui membru din comitetul U.T.C. la ședințele comitetului de direcție, atunci când se dezbate probleme de natură să orienteze și acțiunile organizației U.T.C. Astfel se creează cadrul unei activități concrete, în care fiecare tinar își poate valorifica mai deplin posibilitățile, devine mai responsabil pentru sarcinile pe care le are de îndeplinit.”

LIDIA POPESCU

(Continuare în pag. a III-a)

FONDUL DE AUR

Hotărârea C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rindul tineretului prevede, între altele, înființarea unui centru de cercetări pentru problemele tineretului.

Nimic mai normal ca în secolul prin excelență al științei, cum este al nostru, și într-o țară a progresului multilateral, cum este Republica Socialistă România, problemele complexe ale tineretului, vital ca număr, ca forță de producție și creație pentru dezvoltarea actuală și viitorului țării, să fie studiate și să li se caute rezolvări științifice. Ceea ce constituie o noutate de capitală importantă este înființarea unui centru care să cerceteze coordonat și convergent problemele tineretului din țara noastră.

Acad. MIHAI BENIUC

Nici aceasta nu ar trebui să surprindă, deoarece e în spiritul timpului nostru, caracterizate acțiunile partidului comunist desfășurate pe plan național în opera de construire și desăvârșire a socialismului. În zilele noastre, cînd interferența și necesitatea colaborării dintre știință și impune pentru rezolvarea problemelor ridicate de viață, aproape că nu mai rămîne domeniu de cercetare care să nu solicite munca unor colective mari, divizate pe specialități, care să îmbrățișeze din toate părțile sale, în ansamblu, obiectivul urmărit. Dar problema tineretului, pri-

vită în complexitatea ei, nici nu admite altfel de abordare. Cu atât mai mult inițiativa unui centru de cercetări trebuie salutăată cu tot entuziasmul. Se amintește în hotărîre de sociologi, psihologi și pedagogi, ca specialiștii care să studieze această delicată și vitală problemă atît pentru tineret ca atare, cit pentru viitorul țării în condițiile ei de dezvoltare socialistă. Desigur, nici nu se poate concepe centrul fără aceste categorii de cercetători.

Mi-aș permite să atrag atenția asupra unui aspect al problemei, important pentru viitoarele cercetări. Există o ramură a psihologiei, care se numește defectologie. Păcat că nu există, însă o

Continuare în pag. a V-a

SOSIREA ÎN R. S. F. IUGOSLAVIA A TOVARĂȘILOR NICOLAE CEAUȘESCU, ION GHEORGHE MAURER ȘI PAUL NICULESCU-MIZIL

BELGRAD 3. — Trimisul special Constantin Mița transmite: Miercuri dimineață a sosit în R.S.F. Iugoslavia tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, și Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., pentru a face o scurtă vizită de prietenie la invitația tovarășului Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia.

La gara din Osiek, oaspeții români au fost așteptați și salutați de tovarășii Iosip Broz Tito, președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii

Comunistilor din Iugoslavia, Edvard Kardelj, membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mika Špiljak, președintele Vecei Executive Federale și membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mialko Todorovici, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., Vladimir Bakarić, președinte al C.C. al U.C. din Croația, membru al Consiliului Federației, Kocica Popovici, membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I., Iakov Blajevici, președintele Skupștinei Croației și membru al Consiliului Federației, și Vladimir Popovici, membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I.

Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito își string cu căldură minile și se îmbrățișează. Cel doi conducători de partid și de stat trec în revistă compania de onoare aliniată pe peronul gării.

Cu trenul special au sosit la

Osiek și Mirko Tepavaț, președintele Comitetului regional al Uniunii Comunistilor din Serbia pentru Voivodina, Ljubo S. Babici, consilier al secretarului de stat pentru afacerile externe, Iakša Petrici, ambasadorul Iugoslav în România, Lazar Lilić, șeful Protocolului în Secretariatul de Stat pentru Afacerile Externe, precum și Aurel Mălnășan, ambasadorul României în Iugoslavia, care au întâmpinat la frontiera pe conducătorii de partid și de stat români.

Oaspeții români au fost salutați cordial de numeroși cetățeni din Osiek aflați pe peronul gării și pe străzile orașului.

Coloana de mașini s-a îndreptat apoi spre cabana Tigvea a fermei de vinătoare „Cerbul”. În după-amiaza aceeași zile, conducătorii de partid și de stat români, răspunzînd invitației gazdelor, au participat la o partidă de vinătoare.

CONVORBIRI ROMÂNŌ — IUGOSLAVE

Miercuri, 3 Ianuarie, au început convorbirile între tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și Iosip Broz Tito, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia.

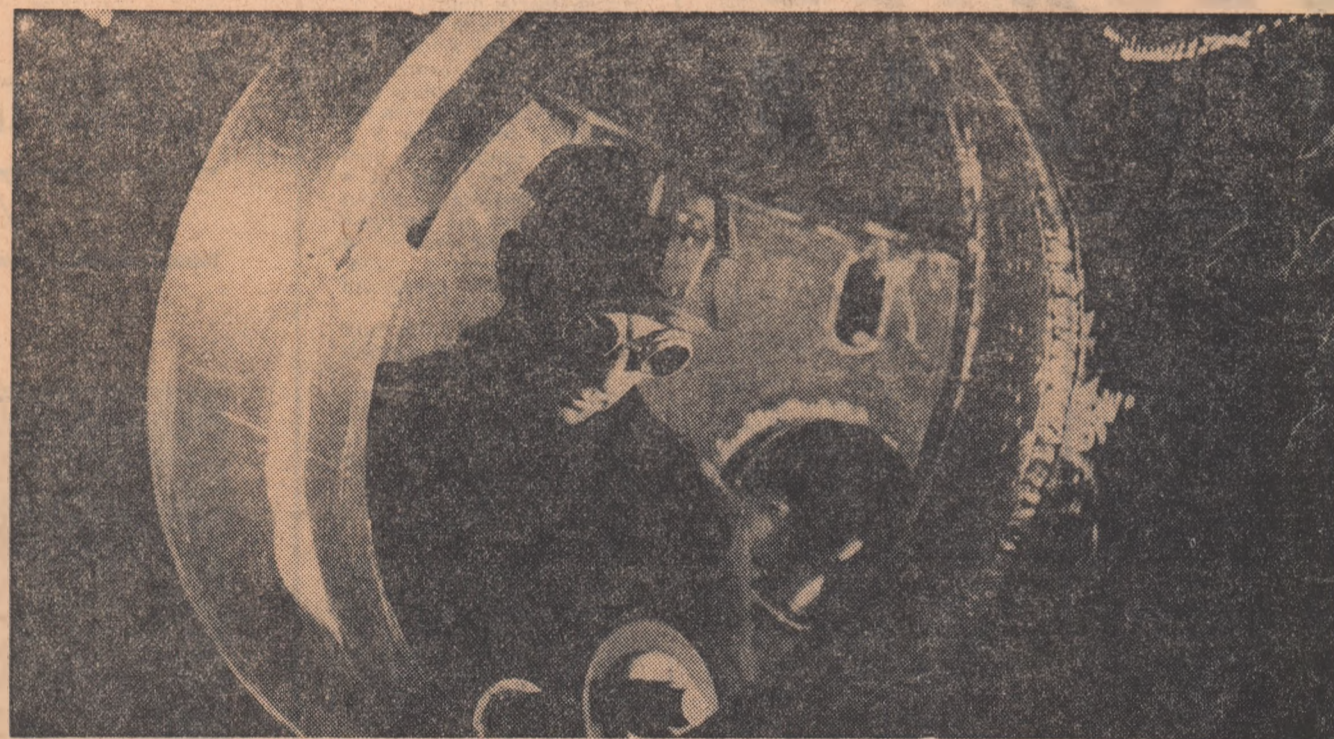
Din partea română, la convorbiri participă tovarășii Ion Gheorghe Maurer, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri, Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al

P.C.R., Andrei Păcuraru, membru al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., Vasile Șandru, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Aurel Mălnășan, ambasadorul Republicii Socialiste România la Belgrad.

Din partea iugoslavă participă Edvard Kardelj, membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mika Špiljak, președintele Vecei Executive Federale și membru al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mialko Todorovici, secretar al Comitetului Executiv al C.C. al U.C.I., Vladimir Bakarić, președinte al C.C. al U.C. din Croația, membru al Consiliului Federației, Kocica Popovici,

membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I., Iakov Blajevici, președintele Skupștinei Croației și membru al Consiliului Federației, Vladimir Popovici, membru al Consiliului Federației și al Prezidiului C.C. al U.C.I., Mirko Tepavaț, președintele Comitetului regional al U.C. din Serbia pentru Voivodina, Ljubo S. Babici, consilier al secretarului de stat pentru afacerile externe, Iakša Petrici, ambasadorul R.S.F. Iugoslavia în România.

În cadrul convorbirilor a avut loc un schimb de păreri asupra problemelor internaționale actuale și asupra unor probleme de interes comun.

Prima zi de muncă din noul an a început, ca de obicei, la aceeași oră. Ea l-a găsit pe tinarul cazangiu Nicolae Condria, de la Uzinele „Cricița Roșie”, concentrat, ca de obicei, asupra lucrului său. Foto: O. PLECAN

CITIȚI PAGINA ECONOMICĂ

• ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ȘI A MUNCII ARE UN ROL HOTĂRÎTOR ÎN ÎNDEPLINIREA SARCINILOR DE PLAN PE 1968, se afirmă în articolul semnat de ing. Petre Turcu, director în Comitetul de Stat pentru Problemele de Organizare și Salariizare.

• EXISTĂ CONDIȚII CA ÎN ACEST AN, ÎN ORGANIZAREA PRACTICĂ ÎN PRODUCȚIE A ELEVILOR ȘCOLILOR PROFESIONALE SĂ SE FACĂ SALTUL DE ÎMBUNĂTĂȚIRE NECESAR — sînt de părere specialiștii din ministere și directorii de școli care au răspuns la întrebările adresate în cadrul anchetei noastre.

• MINUSURILE ÎN ORGANIZAREA MUNCII ȘI ELABORAREA DOCUMENTAȚIILOR PENTRU LUCRĂRILE DE INVESTIȚII SĂ NU SE MAI REPETE ÎN ACEST AN. (Această concluzie a fost desprinsă pe baza cercetării unei scrisori trimisă redacției)

Cum trebuie să funcționeze

CENACLURILE ELEVILOR?

Un ceneclu al elevilor prezintă cîteva garanții foarte însemnate. Școala constituie un mediu aparte, care face ca, în diferent de structură și înzestrare, membrii ei să suporte o modelare unificatoare: cantitatea de cunoștințe, stilul de gîndire, ritmul activității intelectuale, cu toate incontestabilele variații individuale, sînt, în mare, comune. Criteriul de grupare, vîrsta coincide de obicei în școală cu dezvoltarea intelectuală reală. De aceea ceneclul școlar rezolvă mai simplu problema omogenității (intelectuale și culturale). Apoi școala este și un mediu concret de lucru, care obligă la concentrare și

solidaritate. Nu este puțin pentru un ceneclu ca legăturile dintre membrii săi să fie continue, strînse. Cu toate că în ceneclu se manifestă elevii, există totuși autoritatea profesorului, care deși nu dirijează formal activitatea, o influențează efectiv, o determină în fond. O problemă esențială pentru un ceneclu — prestigiul conducătorului — are șanse de a se rezolva mai simplu în școală, unde profesorul se impune mai ușor, prin decalajul de vîrstă, cunoștințe, prin înălțimea poziției sale în „legislația” școlară. O ultimă garanție este vîrsta membrilor ceneclului, vîrsta unei structuri în formare, ne-

definitivate, deci perfectibile, educabile. Și — nu în ultimul rînd — vîrsta căutării de sine, a învîsării.

Și ceneclu și cerc? Ori ceneclu ori cerc?

Modul de organizare a ceneclului diferă la ora actuală de la liceu la liceu: în funcție de numărul profesorilor disponibili pentru această activitate, de structura și concepția lor, de grupul de elevi înțesați de literatură — de înclinațiile și cerințele lor. În unele școli ceneclu și cercul de literatură se confundă, sînt două funcții ale aceleiași grupări.

Btceru Roxana: „Ședințele — lunare — ale cercului nostru au două părți. Una e constituită din prezentarea și dezbaterile unei teme de istorie literară sau teorie (curentele, momente, personalități, noțiuni literare), cealaltă din ceneclu propriu-zis. Majoritatea membrilor cercului sînt interesați în primul rînd de studiul literaturii, de cultura literară. Deocamdată, gustul pentru creație e mai puțin dezvoltat. Preocuparea principală este fixarea temelor cercului, redactarea lucrărilor și completările la lucrări, pregătirea particulară, de către fiecare elev, a temei de discutat. În general s-au urmărit lucrările fundamentale ale istoriei literaturii și s-a

neglijat actualitatea literară. Poate și din această cauză „creatorii” sînt puțini. Totuși se simte că nivelul cultural, cunoștințele, gîndirea, limbajul literar evoluează. Se simte aceasta în discuții, care sînt din ce în ce mai subtile, mai exacte, mai puțin puerile.”

E foarte adevărat că nu poate fi concepută creația originală în afara culturii literare, că școala trebuie să se preocupe de completarea, de aprofundarea acestei culturi la cei interesați. Dar aceasta nu justifică neglijarea creației (deși uneori structura grupului de elevi invită la aceasta). Un mod de a conjuga cele două direcții surgerază ceneclu Liceului nr. 7 din Timișoara (orga-

nizat și condus de prof. Dorina Mărgineanțu). Băcanu Smaranda: „Periodic, în ședințele ceneclului nostru (săptămînale), se introduc teme de istorie și teorie literară. Se prezintă lucrări, se discută la obiect, precis, se comunică foarte multe lucruri noi, interesante, utile. Am vrea chiar să lărgim orizontul acestor preocupări — să le numim „științifice” — introducînd de pildă, teme de istoria artelor. În afară de aceasta, în fiecare ședință de ceneclu există un „moment poetic”, în cadrul căruia se prezintă printr-o informare succintă și prin lectură un poet, român sau străin, sau o anumite direcție poetică (de pildă poezia germană modernă sau poezia fran-

ceză — „de la Villon la Prévvert”). Punem însă accentul pe poezia română contemporană. Dar elementul esențial al ședinței de ceneclu rămîne prezentarea și discutarea lucrărilor originale. E foarte stimulativă pentru elevii existența și viața acestui ceneclu, care îmboldeste la creație, și încă la o creație susținută, ritmică.”

Depinde deci strict ceneclul de compoziția dată a seriei de elevi?

Prof. Grațela Ștefan: „Dependența aceasta este relativă. Am putut verifica faptul că ceneclu însuși poate precede și determina

ILINA GRIGOROVICI

(Continuare în pag. a II-a)

Ieri la Casa de cultură a raionului „Cricița Roșie” a avut loc în cadrul zilelor vacanței un ceneclu al elevilor. În pag. a 2-a: Însemnări de vacanță. Foto: C. CONSTANTIN

ZIUA A 12-A A VACANȚEI

PULSUL SEDIILOR DE VACANȚĂ

Un film al vacanței elevilor din regiunea Galați este practic imposibil de realizat. Fantezia a pus în mișcare inițiativele și sediile de vacanță — școlile, căminele culturale, cluburile și casele de cultură — sunt asaltate de oaspeți: oaspeți la carnavaluri, sugestioasă intitulată „carnavalul vacanței”, la seri distractive, concursuri. De aici, din aceste sedii de vacanță, se pleacă în excursii, vizite la muzee, expoziții, întreprinderi și șantier. La Liceul de muzică și artă plastică din Galați organizația U.T.C. a invitat elevii să pregătească o seară culturală cuprinzând un montaj literar-muzical intitulat „România veșnic tânără” — un omagiu dedicat aniversării Republicii.

Liceul nr. 1 din Tecuci a organizat poate cel mai izbit carnaval. Parada costumelor, folclorul românesc exprimat prin dansuri populare, fragmente din „O noapte furtunoasă” și „O scrisoare pierdută”, Albă ca zăpada, epigrame și alte surprize — sînt numai cîteva din punctele de atracție ale carnavalurilor. În sfîrșit, în școlile din ora-

șul Focșani se află în plină desfășurare o inițiativă a comitetului orășnesc U.T.C. Este vorba despre concursul „Eroi și personaje celebre din romane și filme”. Un concurs asemănător se pregătește și în orașul Odobești. Și filmul continuă.

V. MOINEAGU

SPORT LA SCARA 700

Liniștea nu s-a asternut ca de obicei în încăperile numeroase, nici prin cluburi, nici prin cămine. Aproape 700 de elevi de la școlile profesionale, școlile tehnice și liceele de specialitate din întreaga țară le-au luat locul obișnuitelor locații înfîlnindu-se aici în minutul peisaj al cordului de brad, în potana peste care se privesc față în față munții Bucegi și Poștăvarul.

Mircea Irimescu a venit din Timișoara, Radu Ionescu tocmai din Sighetul Marmației, Teodora Betea din Oradea, Ion Bălan din Cluj, alții din Dobrogea, din Moldova sau Oltenia. Pe timpul vacanței ei sînt oaspeții grupului școlar, al Uzinelor „Stegul Roșu” din Brașov devenit pentru această perioadă cartierul general al taberei de iarnă organizată de Comitetul Cen-

tral al U.T.C., în colaborare cu Ministerul Învățămîntului pentru membrii comisiilor sportive. Odată cu elevii au sosit în tabără numeroși profesori de educație fizică, alții de muzică și literatură, care organizează, împreună cu elevii, programul distractiv-educativ al vacanței, ce s-a anunțat încă din prima zi atât de bogat și interesant. Tocărășul Gabriel Poneacu, activist al C.C. al U.T.C., director al taberei, ne-a schițat succint, într-un scurt interviu, coordonatele programului.

„Pentru că oaspeții noștri sînt în majoritate responsabili ai comisiilor sportive din școli, întregul program are un caracter recreativ sportiv — evident, practic și metodic. Urmărim să-i inițiem pe responsabili comisiilor sportive, într-un cadru de vacanță, în diferite ramuri de sport pentru că, la rîndul lor, să știe să pregătească, să poată organiza și conduce ei înșiși asemenea acțiuni. În acest sens, programul îi antrenează pe toți elevii prezenți aici. Fără excepție, la spartachada taberei, organizată pe diverse discipline sportive: volei, handbal, lupte.

În tabără nu se plictășesc nimeni. Programul, bogat, oferă ceasuri de destindere activă”.

LAL ROMULUS

Aspect din expoziția interregională de artă plastică din orașul Iași.

ACTUALITATEA

Dinu Cernescu despre „DOUĂ PIESE ÎNTR-UN ACT”

Furiș pentru nu știu ce accesoriu tehnic care amenință să intrizeze repetiția viitorului său spectacol pe scena Teatrului „C. I. Nottara”, Dinu Cernescu și-a mai găsit totuși, acum cîteva zile răgazul și amabilitatea necesare pentru a răspunde succint întrebărilor noastre.

— Ce credeți despre viitorul spectacol pe care-l regi-

— Că punând în scenă cele două piese ale lui Michel de Ghelderod, „Escorial—Columb”, realizăm nu numai un act de cultură, acela de a prezenta publicului un valoros dramaturg contemporan, dar și o experiență constructivă de valorificare a registrului actoricesc traversînd prin aceste personaje o serie de partituri remarcabile.

— Remarcabile prin ce anume?

— Prin diversitatea situațiilor limită în care sînt aduse aceste personaje. Mai mult, fiecare rol definește în sine o serie de ipostaze sensibile diferite, ceea ce obligă actorul la o virtuozitate remarcabilă; o virtuozitate care există în temperamentul fiecărui artist dar la care se apelează de prea puține ori. De pildă, în „Cristofor Columb” există în total aproape 20 de roluri în care apar doar doi actori. Și schimbările de ipostaze și atitudini scenice le sînt rezervate doar un interval de cîteva secunde, ceea ce, obligă oricum la o performanță.

— A existat în mod practic un motiv care să fi determinat optarea de, pentru aceste piese?

— A fost, cred, ideea lor comună, aceea a personalității și a eroului. Există de altfel și dorința mea nemăturisită de a face din acest spectacol, spectacolul virtuozității actoricești și cele două piese imi oferă pretextul necesar.

— Vom datora deci aceste virtuozități lui...

— Ștefan Iordache, Mihai Pruteanu și Ștefan Radoff în cadrul scenografic al lui Mihai Mădăscu de la Teatrul de Stat din Piatra Neamț.

E. C.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Concursul de admitere în învățămîntul superior pe anul universitar 1968/1969 se va desfășura după cum urmează:
INVĂȚĂMÎNTUL DE ZI ȘI SERAL:
— etapa 1, între 5 și 15 iulie 1968
— etapa 2, între 5 și 15 septembrie 1968, numai la facultățile și secțiile care nu și-au completat locurile planificate în urma concursului din iulie.

INVĂȚĂMÎNTUL FĂRĂ FRECVENȚĂ:
— între 5 și 15 septembrie 1968
Condițiile de admitere și probele cerute pentru fiecare facultate și secție se vor anunța la timp prin presă, prin afișare la institutele de învățămînt superior și prin broșura „Admiterea în învățămîntul superior 1968”.

O FOTOGRAFIE PENTRU ALBUMUL DV.

MARIN SORESCU

Marin Sorescu a debutat cu placheta „Singur printre poezi” (1963) după care se părea că ne vom îmbogăți cu un nou parodist. Volumele următoare, „Poezie” (1965) și „Moartea ceasului” (1965) reunite în colecția „Albatros” într-un singur volum (1967) au arătat însă un poet meditativ, grav, neobișnuit. Biografia nu conține nimic neobișnuit. Originar din Oltenia, poetul a urmat la Iași facultatea de filologie, după care a lucrat în redacția Vieții studentesci și Lucașărului. Marin Sorescu e un scriitor de mare mobilitate: de la texte satirice și parodii la trecut la poezie densă, bogată în idei, a publicat cronici literare excelente (în revista Lucașărul a scris eseuri despre texte literare preferate). Marin Sorescu e autorul cîtorva piese de teatru, una anunțată de mult în repertoriul bucu-reștean: „Iona”, pesă scrisă pe pretextul biblic dar dezbătînd idei contemporane. Multiplele disponibilități și inteligența lui artistică sînt garanții pentru noi surprize, așteptate de la Marin Sorescu.

VEȘTI PENTRU TURIȘTI

• La Poiana Brașov, în apropierea noului hotel turistic, s-a dat în exploatare un teleschi modern, de mare viteză. El are posibilitatea să transporte în fiecare oră, peste 300 de schiori. Pornirea, oprirea și alte comenzi se efectuează automat. Agregate-

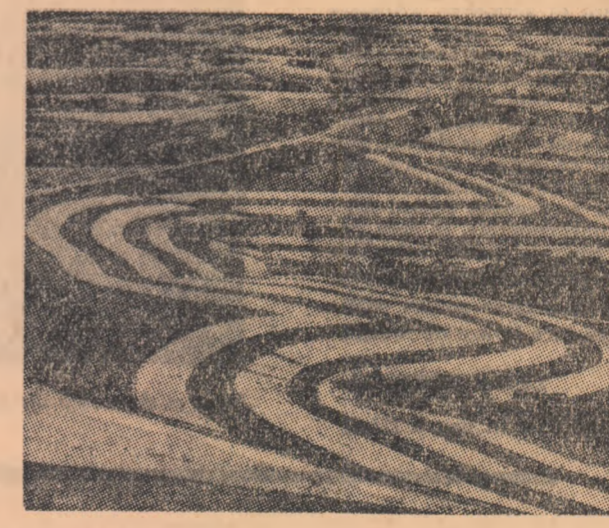
le și dispozitivele noului teleschi au fost luate de uzinele de automicioane, de tractoare și de alte unități industriale din regiunea Brașov.

• O veste bună pentru amatorii de drumeție. Com-

plexul turistic „Caraiman”, situat în centrul stațiunii Buzăeni, s-a îmbogățit cu o nouă construcție, care poate găzdui 80 de persoane. Ea cuprinde camere cu 2-3 și 6 paturi, fiecare încăpere dispunînd de confortul hotelurilor moderne.

„Anul soarelui agitat”

Acest peisaj dungat este rezultatul cultivării terenului în fișil. În viitor, fișile cultivate vor fi despărțite prin șanțuri speciale, care vor reține apa ploilor

ÎNCĂPĂȚINARE

Un tînr din Roissy (Franța) vînd neapărat să fie reformat, a înghițit o furculiță, dar, spre neamuzul său, nu s-a simțit prea rău, așa că s-a hotărît asupra unei bucăți dintr-o farfurie de fier, care însă culmea, nu l-au incomodat prea tare. Atunci a început să mănînce pahare, dublînd mereu „doza” pînă a ajuns în sfîrșit la o intervenție chirurgicală. Tribunalul fondezilor armate l-a condamnat la 4 luni închisoare pentru mutilare voluntară dar l-a trimis totuși în fața comisiilor de reformă. Deci recalcitrantul cu apetit de struț a izbucnit pînă la urmă să se sustină de la obligațiile militare, desti cu prețu sănătății sale sau, cine știe, poate cu un stomac de fachir.

LAPTE CONGELAT

Tehnicienii ne dau asigurări că laptele proaspăt congelat și conservat la temperatură joasă își păstrează gustul și calitățile timp de mai bine de trei ani și jumătate.

PARTENONUL VA FI SALVAT?

Ca atîtea alte monumente, Partenonul din Atena suferă de „boala pietrei”: marmura din care este construit este atacată de acizii atmosferici. Unii chimiști au propus ca pietrele să fie acoperite cu un strat de parafină sau de lac.

PENTRU TINERET

Care să fie locul criticii?

Prof. Grațela Ștefan: „E vizibil decalajul dintre creație și capacitate critică la membrii cenaclului. S-ar putea să fie o problemă de structură. E greu de știut dacă scriitorul și criticul trebuie să coexiste și să se echivaleze în aceeași persoană. Există la acești copii o intuiție spontană surprinzătoare, care se manifestă în creație. Critica presupune însă un volum de cunoștințe, o cultură, o experiență în minuirea unor anume concepte. E deci și o chestiune de timp”.

Prof. Tudor Opris: „Am observat la elevii cu care lucrez că gîndirea și limbajul critic sînt în urma creației. E cumva explicabil într-un cenaclu. Totuși nu lipsesc cu totul aptitudinile critice, nici chiar un început de cultură critică.

Mai multe niveluri de selecție

De aceia interesante sînt inițiativele de „centralizare” a vieții de cenaclu: organizarea de forme restrînse, presupunînd o selecție foarte serioasă. De pildă realizarea cenaclului elevilor din Capitală. Diferența dintre calitatea acestuia și cea a oricărui alt cenaclu de liceu este imediat sesizabilă.

Creдем că ar fi o formulă de încercat și în alte orașe (bineînțeleas acolo unde există o mișcare de cenacluri în licee care să

noască literatura și pentru ei acum mai mult o chestiune de psihologie — o simplă nevoie de a se exprima. Totuși, majoritatea vizează literatura autentică deosebită independent de ideea profesională. Creдем însă că în timpul rezultatelor cele mai frecvente vor fi de ordinul culturii și pasiunii.

La ora actuală nu există o modalitate oficială de a se informa reciproc. Deși toate cenaclurile din școli își consemnă activitatea în reviste, acestea sînt prea puțin încăpătoare pentru a o ilustra exact și nu pot circula, din cauza numărului lor minime.

Benea Florica: „Am izbutit să realizăm o revistă a cercului de literatură în exclusivitate ceea ce nu e puțin lucru. Dar deocamdată nu am reușit să scoatem mai mult de trei exemplare dactilografiate. În aceste condiții e normal ca revista să circule puțin, să fie puțin cunoscută, modul cel mai sigur de popularizare rămîndu-i totuși gazeta de perete a cenaclului. Dar avem niște planuri noi. Vom încerca să facem abonamente la revistă. Sperăm ca numărul lor să ne permită să o sapirografiem. Dacă reușim acest lucru popularitatea cenaclului va câștiga foarte mult”.

Dumitru Liviu: „La noi în liceu la ora actuală revista cenaclului n-are nici un fel de ecou în masa elevilor. Revista e bucuria direcțiunii, pentru că e o expresie concretă a unei activități. Dar cred că o revistă adevărată ar trebui să circule, să fie parcursă și comentată de elevi, nu să fie expusă pentru vizitatorii camerei cenaclului nostru”.

Lumovici Jean: „De mult noi intenționăm să scoatem o revistă a elevilor cenaclului din oraș. O revistă redactată de noi. Pînă acum însă n-am izbutit să obținem aprobarea ei. Pentru asta în această direcție U.T.C. ar trebui să aibă mai multă perseverență și autoritate”.

Prof. Tudor Opris: „Într-adevăr am dori să avem la dispoziție mai multe mijloace de popularizare a activității noastre. Elevii cenaclului au apărut pentru prima oară în „Lumea tînarului” prin mica plachetă realizată de tabăra de la Buzăeni. Am vrea să nu rămînem la acest debut. Cenaclu Bucureștiiului intenționează să scoată o revistă proprie. Am obținut datorită înțelegerii binevoitoare a redactorilor o prezentare mai susținută în emisiunile pentru tineret ale Radiodifuziunii. Unii dintre cenacluri au apărut, dar cu totul sporadic, în presa literară. „Cred că dacă timpul va confirma satisfacția noastră de acum, va trebui să se facă ceva mai mult pentru popularizarea creației elevilor (prin presa pentru tineret în primul rînd), prin radio, prin editarea în măsura posibilităților de pachete — sinteză”.

Desigur că manifestarea „publică” a cenaclurilor de elevi ar fi binevenită. Modalitățile sînt multiple: emisiuni de radio, pagini periodice în presa pentru tineret, apariții mai frecvente în presa literară, ca și prin simpoziune, serate literare sau momente literare în cadrul diferitelor manifestări festive liceale sau liceale.

În acest sens, legătura cenaclurilor cu mai multe instituții de cultură, cu cît mai multe nuclee de viață culturală poate oferi frecvente prilejuri de popularizare.

Cenaclu-atelier

Asadar formula intilnirilor cu personalități dintre cele mai însemnate Desigur, într-un fel au fost interesante Dar nu atât cît așteptam E foarte greu, e cu totul înfîmplător cînd reușești să realizezi un adevărat dialog. Elevii sînt totuși timorați, întrebările cad stingac, invitații nu întinse ceea ce se așteaptă de la ei, nu sînt nivelul real al auditoriilor, nu găsesc de multe ori tonul adecvat. În plus asemenea sesiuni sînt mult mai „organizate” decît cele obișnuite, se desfășoară totuși protocolar, ori nimeni nu ajunge să se simtă bine în această situație. Mult mai vii, mult mai exact legate de preocupările esențiale ale cenaclurilor, mai „la obiect” sînt sesiunile „închise” nefestive, firești, familiare”

Asadar formula intilnirilor cu personalități literare

CENACLURILE ELEVILOR

trebuie utilizată cu măsură, fiindu-se seama de datele concrete și desigur de dorințe. Și de faptul cert că autorii nu sînt operă explicată, că există o independență relativă a operei, că legătura cu autorul e uneori greu de refăcut și uneori lipsită de sens. Intuiția estetică, lucru esențial în cenaclu începătorilor, se poate desigur dispensa de cunoașterea persoanei scriitorilor.

Interesant e faptul constatat din lectura unui anumit volum de creații ale unor elevi că mai ales în poezie această generație simte foarte repede direcția adevărată — a adevărului propriu, particular Naivitatea, nematuritatea tin mai mult de substanța gîndirii decît de capacitatea expresiei. Există o euforie chiar a expresiei, o voluptate a minuirii limbajului poetic, o precizie în „săsierea modernității”, care fac să bînuiești o largă experiență a literaturii noastre, aderentă perfect necesităților interioare, cu o zonă deja amplă de „descoperiri”. Dacă apropierea tînarului de expresia poetică autentică se realizează ușor, senin, fără crize, fără drumuri false, atunci primordială e întreprinderea unui climat stimulant și largirea orizontului cultural. Și aceasta nu se realizează prin sedințe festive cu invitații respectabili ci printr-un „atelier” literar, în care să se cerceteze, să se încerce, să se analizeze.

Că este vorba de o structură aparte a acestor tineri autori o sugerează și decalajul între siguranța realizărilor și puținătatea competenței critice. Limbajul e imprecis, termenii sînt pretențioși dar inadecvat utilizați, comunicarea e tulbură, mai mult decît aproximativă. Este acesta un dat? Sau trădează un defect de instrucție?

Au participat la discuții:
— Prof. GRAȚELA ȘTEFAN
— Liceul „I. L. Caragiale” București; prof. TUDOR OPRIȘ — Liceul „Mihail Eminescu” București. Elevii: BĂCANU SMARANDA — Liceul nr. 7 Timișoara; DUMITRU LIVIU — Liceul „Mihail Eminescu” București; BIRCHERU ROXANA — Liceul nr. 3 „Eftimie Murgu” Timișoara; BENEA FLORICĂ și LUMOVICI JEAN — Liceul nr. 1 Timișoara.

Uneori acestea se manifestă chiar la cei foarte înzestrați pentru creație. Caut întotdeauna să stimulez critica, să dezvolt în toți apeliții critici. Ei provoacă pe cei pe care-i știu dotați, îi oblig cumva să se exprime. Prin ei încerc să intervin în „masă”. Ceea ce interesează de fapt acum nu este justetea avizului ci deprinderea unui anume fel-aparte — a de gîndi”.

Dumitru Liviu: „Cred că nivelul scăzut al criticii se datorează și unor cauze ce tin de stilul instrucției. Există un decalaj, între „cunoștințe” și „cultură”, general în liceele noastre. Am constatat acest lucru chiar și în cenaclu Capitală care presupune o selecție foarte serioasă a elevilor. Și acolo din cînd în cînd absența culturii propriu-zise iese la suprafață pe neașteptate, surprinzător. Există cunoștințe dar nu și un mod propriu de a le asimila, o gîndire aptă să le integreze în structuri proprii solide”.

Asadar, cenaclu are și putința de a modela, de a subtiliza gîndirea, de a „cultiva” efectiv. Mai ales că mulți, probabil majoritatea autorilor de acum, vor rămîne cu timpul numai la această cultură literară. Chiar și acum sînt puțini cei care intenționează să se dedice cu totul literaturii. Unii chiar recu-

cează această etapă, s-o poartă alimentă).

Lumovici Jean: „Pentru noi ar fi foarte importantă constituirea unui cenaclu al elevilor timișoreni, pentru că în majoritatea liceelor cenaclu și cercul se cam confundă, ceea ce face să se neglijeze uneori creația originală. Organizarea, funcționarea cenaclului în liceu e determinată într-o măsură însemnată de dorințele tovarășului profesor care se ocupă de el. Un cenaclu al orașului ar putea fi organizat de U.T.C. și ar trebui să pornească de la dorințele elevilor, ar activa independent de programa școlii pentru limba română, orientîndu-se numai după necesitățile creației originale, mai ales că se pare că există, chiar în acest moment, o sugestie de profil particular care reunește creațiile unor anume centre. (Cenaclușii înșiși vorbesc acum de o poezie a Bucureștiiului, de una — diferită — a Sucevei de pildă)”.
Ni se par interesante inițiativele menite să precizeze și să dezvolte notele particulare care se manifestă pe harta gîndirii literare (și e cu atât mai elocventă apartenența acestor note în creația unor începători) ca și cele ce vizează înfîlnirea acestor grupuri.

O asemenea modalitate de cunoaștere reciprocă a constituit-o tabăra experimentală de creație de la Buzăeni, în care delegații cenaclurilor din principalele orașe cu asemenea activitate au putut realiza comunitatea ca și diversitatea preocupărilor lor.

Băcanu Smaranda: „Pentru foarte mulți dintre noi tabăra de la Buzăeni a însemnat foarte mult. Am cunoscut preocupările colegilor noștri din alte orașe, am cunoscut un adevărat climat de creație, am stabilit legături pe care le înfrîngem și acum; ne informăm reciproc asupra ac-

(Urmare din pag. 1-a)

creația elevilor. La înființarea sa cenaclu nostru de pildă însuma puțini „autori”. Era greu să stringem în intervalul dintre sedințe materialul necesar intrării cenaclului. De aceea eram obligați să organizăm foarte frecvent intilniri cu scriitorii și criticii, să aducem cumva din afară substanța sedințelor noastre. La ora actuală însă selecția și repartizarea în perspectivă a materialului este absolut necesară, pentru că el e mereu mai mult. Putem fi deci și exigenți. Pe de altă parte, deși cenaclu este destinat elevilor din ultimele clase ni se adresează acum și elevii mai mici pe care îi avem în vedere, îi invităm, îi orientăm. Să fie numai o întîmplătoare bogătie de apțiitudini? Cred mai curînd că existența însăși a cenaclului, cu sedințele, cu mijloacele lui de difuzare, dacă nu creează apțiitudini, oricum le determină să se manifeste și să se cultive. Poate de aceea trebuie organizat oricum cenaclu, trebuie încercat. E și o problemă de răbdare.”

Actualitatea literară în preocupațiile cenaclului

Asadar cenaclu poate și precede și determina instructivă activitatea de creație a elevilor. Important în această direcție credem că e familiarizarea cu literatura actuală. Este unanim constatat că nu se poate debuta acum altfel decît o creație obținută în momentul. Există un limbaj actual, o lume de idei, de probleme. Informația literară la zi este absolut necesară pentru debutanții. De aceea credem că cenaclu trebuie să suplinească „neactualitatea” programelor școlare (de fapt numai parțial explicabilă).

Lumovici Jean: „Ar fi necesar să adăugăm temelor de cenaclu, care în general completează programa școlii, teme legate de literatura actuală. S-ar putea realiza în fiecare sedință de cenaclu un medalion al unui scriitor tînr”.

Băcanu Smaranda: „Importantă e și familiaritatea cu presa literară. De pildă într-o formă mai mult sau mai puțin spontană, se poate semnala ce e mai important în ultimele reviste, se pot citi poezii, comentarii articole”.

Dumitru Liviu: „Totuși lectura particulară rămîne cea mai potrivită formă de informare și de fapt singura serioasă, efectivă. În cîteva minute cite se pot rezerva într-o sedință „medalionului” nu se comunică de fapt mai nimic sau numai lucruri de suprafață. Dacă nu se poate conta pe lectura privată a fiecărui, înseamnă că cenaclu nu are soliditate.

Totuși se poate face ceva în direcția familiarizării cu literatura actuală: intilniri cu scriitorii și criticii. Acestea nu sînt de fapt propriu-zis instructive. Sînt mai curînd plăcute și stimulatoare. Apropierea, discuțiile sau chiar sporo-vălia sînt un mod al artiștilor de a se arăta totuși comuni, simpli”.

Este intilnirea cu scriitorii o modalitate eficientă de informare? Sau numai o destindere interesantă? Prof. Grațela Ștefan: „Am organizat multe ase-

Înțelegere a fost; dar răspundere?

Din Bocșa II (regiunea Banat) am primit la redacție o scrisoare. Succint, pe două pagini de caiet, erau însumate o seamă de minisuri semnificate în activitatea fermei avicole de tip industrial din localitate generate de superficialitatea conjugată — în probleme majore — a proiectanților și constructorilor. Am pornit pe urmele scrisorii...

Complexul avicol de la Bocșa II n-a intrat încă în exploatare la întregul capacitate dar fondurile beneficiarului au și început a fi solicitate. Instalarea de hrană nu are capacitatea necesară, fapt ce a impus procurarea a noi utilaje, iar neprotejarea motoarelor de la acoterme și a celor montate la celula utilajelor a paratului necesar probocă cheltuieli suplimentare din cauza scurtcircuitării acestora după perioade de funcționare exagerat de scurte.

Am calculat, împreună cu specialiștii unității, pagubele aduse prin aceste nerealizări! Obținerea unei producții de ouă cu circa 80 la sută sub nivelul prevederilor inițiale a înregistrat unei mortalități de peste 7 la sută a nucleului de bază; nerealizarea producției globale cu circa cinci milioane și jumătate lei. O întrebare apare firească: cine suportă aceste pierderi? După o anchetă minuțioasă și fluctuantă tutelar, redacția așteaptă un răspuns clar din care să rezultă vinovății și măsurile adoptate.

Iată și principalele cauze: 1) acoperirea reciprocă a defecturilor de către proiectant, constructor și instalator și, ale acestora, de către beneficiar; 2) începerea construcției fără ca în vreun fel soluțiile adoptate să fi fost verificate; 3) indisiplină în realizarea planului de investiții concretizată în desființarea lentă a lucrărilor de construcție și de remediere a defecturilor; 4) lipsa unui control sistematic din partea organelor tutelare și, în consecință, a direcției de resort din Departamentul I.A.S.; 5) slaba calificare și fluctuantă cadrelor de constructori și instalatori.

La Complexul avicol Bocșa II aceste defecturi sînt cunoscute. Eliminarea lor și, mai ales, reducerea influenței negative ce o pot produce în viitor activitatea a unității se așteaptă a se realiza printr-un complex de măsuri tehnico-organizatorice. Le amintim însă în scopul de a se ține seama de ele pe șantierul viitoarelor complexe agro-zootehnice pentru a nu rămâne născuți în gînduri să cheltuiască oricum banii statului, o părțică oricît de mică ar fi — din anulul poporului.

Ing. GHEORGHE FECIORU

ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ȘI MUNCII: O ACȚIUNE DE DURATĂ, DE CONTINUITATE, DE GÎNDIRE CREATOARE

Rezultatele obținute în cadrul primei etape a acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii au arătat că de mari sînt rezervele materiale și umane de care dispun unitățile noastre industriale, pentru a ridica activitatea economică a fiecărei întreprinderi la un grad maxim de eficiență. S-a dovedit încă o dată că nivelul eficienței economice a activității unor fabrici și uzine care au aceleași condiții de înzestrare tehnică este mult diferentiat numai datorită modului diferit în care se rezolvă problemele de organizare a producției și a muncii.

Acțiunea a reușit să convingă atât cadrele de conducere din întreprinderi cît și pe cei care au elaborat studiile, că abordarea științifică a problemelor de organizare a producției și a muncii este în măsură să pună în valoare rezerve însemnate, să devină o cale sigură de creștere substanțială a eficienței economice a întreprinderii.

În cadrul primei etape a acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii — spunem

primă etapă avînd în vedere caracterul continuu, permanent, al căutărilor în acest complex domeniu — care a mobilizat o masă mare de cadre cu experiență în problemele de organizare a producției și a muncii — s-a desprins posibilitatea realizării unui important volum de producție pe cînd, precum și importante rezerve de creștere a productivității muncii. La cele cîteva mii de locuri de muncă din diferite ramuri de activitate studiate în această perioadă, prin organizarea rațională s-a reușit să se obțină o creștere medie a productivității cu 15-20 la sută față de realizările anterioare.

Organizarea rațională a locurilor de muncă nu este singura metodă de creștere a productivității. La aceasta se pot adăuga influențele pozitive rezultate din elaborarea de studii pe teme de mare eficiență: mișcarea rațională a materiilor prime și materialelor, folosirea metodelor moderne de programare și optimizare a producției, organizarea activității de aprovizionare, folo-

sirea rațională a capacităților de producție, organizarea rațională a activităților auxiliare. Concomitent au fost abordate studii pe problemele organizării conducerii producției: elaborarea structurii organizatorice optime, utilizarea unui sistem informațional rațional etc. care vor conduce necondiționat la creșterea productivității muncii și a eficienței economice. De altfel, numai în întreprinderile industriale în care s-a desființat acțiunea sînt cîteva sute de mii de locuri de muncă ce vor trebui studiate și organizate rațional, ceea ce solicită din partea întreprinderilor o activitate și mai laborioasă.

Fără îndoială că în cadrul primei etape a acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii nu s-au putut elabora studii pe toate problemele cuprinse în tematica întocmită la nivelul central, în majoritatea cazurilor

studiiile întreprinse cuprînzînd numai o parte din sectorul, secția sau atelierul respectiv. De aceea apare necesitatea ca în perioada următoare să se treacă la extinderea și generalizarea unor măsuri și la alte locuri de muncă similare, ateliere, sectoare și domenii de activitate. Cifrele de plan prevăzute pentru anul 1968, care depășesc prevederile inițiale din planul cincinal, vor putea fi realizate numai dacă în întreprinderi va exista o continuă preocupare pentru extinderea și generalizarea soluțiilor rezultate din studiile făcute pînă în prezent, precum și pentru elaborarea de noi studii.

După încheierea primei etape a acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii, în majoritatea întreprinderilor s-a urmat aprofundarea și valorificarea mai completă a studiilor elaborate. Acest lucru a permis

unor întreprinderi să-și suplimenteze propunerile privind sporul de producție sau creșterea productivității muncii o dată cu propunerile de plan pentru anul 1968 ca urmare a valorificării mai complete a studiilor după perioada de încheiere a primei etape a acțiunii de organizare. Exemple care pot fi date în acest sens sînt unele întreprinderi ale Ministerului Energiei Electrice, ale Ministerului Industriei Metalurgice și ale Ministerului Industriei Ușoare.

Unele întreprinderi au continuat activitatea pe linia organizării științifice a producției și a muncii menținînd în continuare colectivele de lucru și elaborînd noi studii. Astfel, la UREMOAS, s-au continuat studiile privind structura organizatorică a întreprinderii fiind comasate cîteva servicii, desființate o seamă de posturi de conducere, eliminate trepte ierarhice intermediare în scopul apropiierii conducerii de producție; în prezent se studiază posibilitatea reorganizării activității unor secții de producție în vederea comasării și se vor con-

tinua studiile privind organizarea compartimentului de concepție. La Uzinele „Republica” continuarea studiilor privind organizarea conducerii producției va permite ca în 1968 să reducă substanțial personalul tehnic-administrativ prin eliminarea de paralelisme, încercarea rațională a fiecărui salariat, simplificarea evidentelor etc.; exemple similare pot fi date și la Uzina de mecanică fină-București, Întreprinderea Textilă Dacia, C.I.L. Pipera etc.

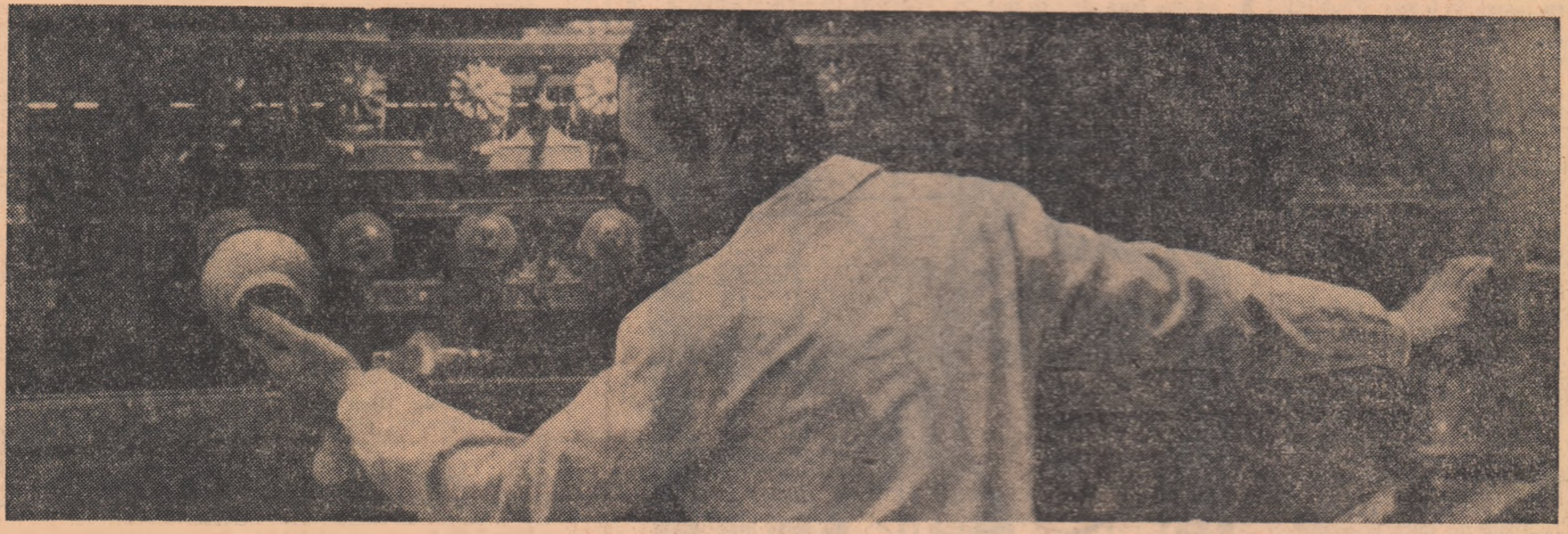
În încheiere am vrea să subliniem cu precădere următoarea idee: ceea ce s-a obținut pînă acum pe linia organizării științifice a producției și a muncii este numai un început, un început bun, care arată că dezvoltarea modernă viitoare a industriei noastre este de neconcepție fără organizarea științifică a producției și a muncii; că numai asigurînd caracterul continuu și sistematic acțiunii se pot îndeplini în mod exemplar sarcinile de plan pe 1968, se poate atinge nivelul de productivitate din țările puternic dezvoltate industrial.

Ing. PETRE TURCU
director în Comitetul de Stat
pentru Probleme de Organizare
și Salarizare

La laminorul Bluming de 1300 mm.

MONTAREA UTILAJULUI TEHNOLOGIC

La laminorul Bluming de 1300 mm de la Hunedoara a început montarea utilajului tehnologic. Studiul de execuție a construcției metalice a celei 12 celule de încălzire a lingourilor „înaltă de laminare” se află în avans față de grafic. Concomitent se lucrează la așezarea și centrarea pe fundații a instalațiilor stației de compresoare, care va trebui să asigure circa 45 mc aer comprimat pe minut pentru laminor și halele de ajustaj. În cursul anului trecut, pe acest mare șantier siderurgic s-au turnat peste 44.000 mc beton și au fost montate construcții metalice pentru transportul cărora au fost necesare 200 vagoane de cîte 20 tone.

Modernul banc de rotație al Fabricii de motoare electrice Pitești. La pupitrul, unul din apreciații muncitorii ai acestui tîndr colectiv de muncă — Gheorghe Bogdan
Foto: O. PLECAN

SE POATE ASIGURA ÎN LIBRĂRII: EFICIENȚĂ MAXIMĂ PRACTICĂ ÎN PRODUCȚIE? DA, AFIRMĂ SPECIALIȘTII

ANCHETA NOASTRĂ

Ghizdavu V.
PRELUCRAREA METALELOR CU PUTERI ȘI VITEZE MARI
Lucrarea prezintă procedeele noi de prelucrare a metalelor, care utilizează acțiunea unor sarcini de tip celor produse prin explozie. Pentru obținerea energiei mecanice necesare prelucrării se utilizează explozii violenți sau lenți, amestecuri carburante de gaze Hefflate sau sub presiune înaltă, descărcări electrice în lichide și cîmpuri magnetice puternice de scurtă durată.

Al. Rău, Cosma D., Gh. Ilin
ELABORAREA OTELULUI ÎN CUPTOARE ELECTRICE CU ARC
Prezenta lucrare, elaborată de un colectiv cu bogată activitate de producție, de cercetare și în învățămîntul superior de specialitate, cuprinde totalitatea noțiunilor privind construcția cuptoarelor și procesele care au loc la elaborarea și turnarea oțelurilor electrice.

RECEPTIVITATE LA APELUL PRODUCȚIEI

(Urmare din pag. 1-a)

Birourile organizațiilor U.T.C., arătau tinerii, iau cunoștință de sarcinile de plan cu ocazia consfățuirilor de grupă sindicală dar în procesul de producție apar mereu elemente noi de care organizația U.T.C. trebuie să știe pentru a contribui operativ, competent, la rezolvarea lor. Dinu Tudor, Victor Dinu, maestrul Constantin Dicu, Ion Zezeanu, Leonida Vanghele și alții au propus să existe obligativitatea ca între conducerea secției și biroul organizației U.T.C. să aibă loc consultări periodice și toate acțiunile să se organizeze în comun. „Numai printr-o colaborare, realizată la toate nivelele, sublinia EMIL TELEGUTĂ, secretar al organizației de bază P.C.R. din secția locomotivei prelucrării, schimbul A — se va ajunge să se tîină seama de particularitățile tinerilor, de problemele pe care le ridică munca lor, numai astfel se va ajunge ca tinerii să-și aducă din plin contribuția la realizarea sarcinilor de plan”.

Orice uzină este o poartă deschisă spre nou; se asimilează produse noi, se modernizează cele existente, se aduc utilaje de mare tehnicitate. Toate acestea reclamă continuă perfecționare profesională

observatorie și, indiscutabil, ineficace), și, mai ararori, organizarea unor echipe de elevi care să lucreze sub conducerea unui instructor de practică. Ambele se efectuează, ca desființare, fie comasate, fie alternativ o bună bucată de vreme și-a făcut, de pildă, loc ideea că alternarea zilelor de practică cu cele de teorie nu este întru totul nimerită. În special întreprinderile au motivat că ar repartiza cu „bunavoință” utilaje unor elevi, anumite comenzi de executat dar cum să se facă așa ceva din moment ce elevii vine 2-3 zile, lasă lucrul baltă, și mai revine în săpînina viitoare? Deci, care ar fi soluția cea mai bună?

— După constatările noastre — este de părere ing. GH. MIHALCA, directorul Grupului școlar „30 Decembrie” — Arad — metoda comasării în ultimul an dă puține rezultate creînd de fapt un dezechilibru între teorie și practică. Fiind numai la practică, elevii se dezobisnuiesc să mai învețe, uită unele cunoștințe teoretice la o serie de discipline primite anterior, la cursuri. Observăm aceasta după terminarea practicii comasate cînd își dau examenul de absolvenți.

— În școlile noastre — e de părere VASILE ZAPA, director adjunct la Grupul școlar chimie — Pitești — se face în anul III, practică continuă. Procedul e bun și cred că poate fi generalizat.

Cele două puncte de vedere expuse mai sus sînt deci numai aparent opuse. Un lucru iese în orice caz cu claritate în evidență. Ar trebui să existe o mai mare adaptabilitate a perioadei de practică la condițiile din întreprinderi și necesitățile școlii.

— Cel mai eficient loc de instruire practică — afirmă ing. GH. MIHALCA — este atelierul școlii condus de oameni compe-

tenți, în care să se producă lucruri utile. În prezent, în multe școli, lucrările efectuate de elevi în timpul practicii sînt pur decorative. Asemenea ateliere pot avea loc în imobilele școlii (de preferat) sau în întreprinderi. Cu o condiție însă: să se renunțe la mentalitatea potrivit căreia utilajul care nu corespunde în fabrică e bun de... aruncat la școala profesională. Atelierele școlii trebuie înzestrate cu utilaje asemănătoare celor din întreprinderi.

— Organizarea instruirii practice în întreprinderi — completează tovarășul VASILE TĂUTU, directorul Grupului școlar „Hidro-mecanică” din Brașov — nu are și nu poate înfrîna, după părerea mea, nici un fel de cerințe didactice, pedagogice. Producția întreprinderii, procesele ei tehnologice nu pot fi subordonate școlii, acela de a-i forma didactic pe viitorii muncitori. Cînd s-a stabilit organizarea instruirii practice în întreprinderi s-a sperat probabil că uzinele se vor ocupa așa cum trebuie de viitorii lor muncitori. Mi se pare util în momentul de față ca și elevii anului II să facă instruirea practică în astfel de ateliere. Ar rămîne ca practica de acomodare cu viitorul loc de muncă să se facă în anul III în întreprinderi, într-o perioadă de timp comasată sau nu, în funcție de condițiile locale.

Am reprodus cîteva opinii autorizate cu privire la necesitatea îmbunătățirii organizării instruirii practice în producție cu convingerea că în schimbul de păreri pe marginea acestei importante laturi a activității școlilor profesionale se vor pronunța și alte soluții menite, în final, să contribuie la perfecționarea modalităților de instruire practică.

I. BODEA

— După părerea mea, a completat ing. RIZEA, tinerii s-au obișnuit cu acțiunile de pînă acum și ar trebui să le stimulez pasiunea pentru ele prin ceva nou. Aș vedea, de pildă, necesară organizarea unor consfățuirii cu caracter periodic la nivelul uzinei, și la nivel mai larg cu tinerii ingineri, strungari, lăcătuși, electricieni etc., în care să se dezbătă probleme legate de specificul meseriei, să se schimbe opinii. Astea ar putea trece în răspundere organizațiilor U.T.C.

Ori de cite ori un tîndr rămîne sub normă — se analizează cauzele, mai ales în ședințe. Adunările uteciștilor se tîneau lunar, acum vor avea loc la trei luni o dată, și oricum ele nu ofereau cadrul prompt, eficient de rezolvare a unor probleme operative. Observația făcută de un mare număr de tineri ni se pare îndreptățită. Adoptarea unor forme de educație operative, în care rolul hotărîtor să-l aibă opinia publică este de o strictă necesitate. Intervenția opiniei publice la nivelul de echipă, brigadă, atelier, prin discuții imediate și la obiect, prin forme sugestive de educație vizuală (panouri, foi volante, caricaturi) trebuie să devină factorul educativ cel mai important.

Interlocutorii au făcut și alte propuneri din care redăm cîteva:

• Realizarea de monografii ale uzinei și secțiilor cu participarea tinerilor. În acest fel se dezvoltă interesul pentru întregul proces de producție, tinerii au posibilitatea să cunoască istoricul, perspectivele de dezvoltare a unității (ing. Rizea C., Florea Popa, Pavel Radu).

• Organizarea unor „Zile ale tineretului uzinei” care să devină tradiționale (o dată pe an) în cadrul cărora să aibă loc ample manifestări culturale, sportive, carnavaluri, sărbătorirea frunțiișilor etc. (ing. Rizea Constantin).

• Organizarea unui ciclu de expuneri privind activitatea uzinei, produsele pe care le execută, relațiile cu alte țări (Nicolea Gheorghe, locțiitor al secretarului comitetului U.T.C. pe uzină).

• Sintetizate, pe scurt, acestea sînt opiniile și sugestiile rezultate din consultarea tinerilor de la Uzinele „23 August”. Caracterul concret al acestora ajută organizația U.T.C. să-și orienteze mai bine activitatea, să impună stilului ei de muncă un cadru propriu, dinamic, prin care tinerii să se afirme ca participanți activi în procesul de producție.

FIȘE ALE UNUI

Filozofie

Cantemir

În rândul figurilor luminoase care la începutul secolului al XVIII-lea deschid unii perspective gândirii filozofice din țara noastră se înscrie Dimitrie Cantemir. Înstrătat cu marele dar al cugetării, cărturarul moldovean născut în anul 1673 va ajunge până la cele mai îndepărtate epoci de gândire filozofică. În scrierile sale ca într-un caldoscop își dau întâlnire problemele care țin fie de filozofia pură, de etică, de filozofia istoriei ori de istoria propriu zisă, de umanism și sociologie. Cărturarul moldovean a fost el însuși un călător

direct al diferitelor școli filozofice din vremea sa, a străbătut alte pământuri și țări pentru a ajunge la măturii scrierilor, răsfoind ca un pasionat cercetător textele de filozofie clasică, adâncind înțelegerea lor, făcând sensibile în opera lui idei de mare valoare — care îl așază printre mințile enciclopedice ale timpului său. Ar fi suficient să amintim certa semnificație a unor opere ca „Micul compendiu de logică” (1701), „Divanul sau gîlcava înțeleptului cu lumea” (1695), „Descrierea Moldovei” (1716), „Istorie ieroglică” (1705), „Hronicul vechimii româno-moldo-vlahilor” (1723).

Concepția fundamentală care stă la baza celor mai multe opere cantemiriene este aceea a unui raționalist și mare umanist. Deși spiritul deosebit să caute așa numita „imagine tainică a științei sacre”, D. Cantemir acordă în totdeauna un prim gândirii care pornește de la cunoașterea cauzală a lucrurilor, de la rînduiala firească a existenței, de la relațiile omului cu această existență, în care se înscrie, ca subiect. Adept al teoriei „dubului adevăr” — care delimitează două concepții despre lume — una laică și alta divină — fiecare avînd un adevăr al ei, Cantemir avansează ideea după care este necesar să ne apropiem mai mult de adevărurile experimentale, verificate în lucrurile ce ni se înfățișează cu legi proprii de dezvoltare. În compendiu său de logică — primul în țara noastră, Cantemir pune în lumină neconștientul efort al spiritului uman de a explica lumea înconjurătoare pornind de la un determinism al acesteia. Ca un mare umanist — el apelează la ideile epocii sale, depășindu-le de cele mai multe ori prin analizele întreprinse și soluțiile propuse. De aceea consideră că lumea materială suferă schimbări, în funcție de care se corectează și adevărul despre ea, lucrurile se supun unei dialectici permanente creștînd noul.

O trăsătură dominantă a operei sale este patriotismul, dezvăluit în preocupările sale pentru unități originare a neamului românesc, conștiința acestuia care s-a păstrat în ciuda tuturor asupririlor la care a fost supus. Întorcîndu-se în trecutul nostru istoric, Cantemir aduce în lumină prezentului în care trăiește unitățile de veacuri ale unui popor dornic și îndreptățit să-și cucerească libertatea și independența sa. Acea însoțită — dar și gravă — „Descrierea a Moldovei” strînge de la o pagină la alta toate care mai de preț acest pămînt — de la obiceiuri și tradiții — pînă la gândire, atitudine de viață. Ideea unei continuități a neamului nostru o însemnează în acel „Hronic” în care se întinesc românii de pre-tutindeni. Pătruns de o nemărginită încredere în virtuțile poporului său, Cantemir se apropie cu multă căldură de țărînimii asuprită de veacuri. Și poate cu gîndul la aceasta mărturisea fără ezitare că omul va fi odărit „nu rob, ci stăpîn al lumii”.

VASILE VETIȘANU
de la
Institutul de Filozofie
al Academiei

Folclor

Nunta

În concepția folclorică, nunta însemnează al doilea moment hotărîtor în viața omului, poate cel mai important. Prin căsătorie, tinerii intră „în rîndul oamenilor”, adică preluînd deplin asupra lor toate datoriile ce le revin ca membri ai societății. În primul rînd, ei asigură — prin copiii care vor urma — continuitatea speței umane în genere și a „neamului”, adică se integrează în linia strămoșilor bărbatului, ducînd „spite” mai departe. De aceea, nunta li se dă o atenție deosebită în viața folclorică, ea constituind un mare spectacol, alături de durata în timp, cit și prin desfășurarea în spațiu. Acest ceremonial complex are multiple finalități, unele foarte vechi, altele dintre cele mai noi. Funcțiunea cea mai veche e cea de rit de trecere a situației amintite, de „om în rîndul oamenilor”. Aceasta constă în rîndu-l dintr-un complex de rituri: de fructificare, tînzînd să asigure o numeroasă și sănătoasă progeneritură; de prosperitate, căsătoria să prilezuiască tinerii perechi o viață fericită, de inițiere, urmărind să li dea o sună de învăturînd, în ceea ce privește conduita socială și morală corectă. E apoi un ceremonial înprezentat de desfășurarea lui solemnă și sărbătorească, menită să rămînă memorabilă, însemnînd pentru toată viața momentul cel mai de seamă. Caracterul acesta sărbătorec conține ca tot ceea ce inițiere de care am vorbit să rămînă încrustată adine în memorie, în sufletul tinerilor căsătoriți. Întreg spectacolul e și un prilej de veselie și petrecere, nu numai pentru noua pereche și familia ei, dar și pentru întreaga colectivitate umană în care se integrează ea prin acest act solemn. Petrecerea însă se încadrează în caracterul solemn sărbătorec al întregului ceremonial; ea contribuie — ca și mai toate ceremonialurile folclorice — să înalte sufletul omului, iar nu să-l coboare. În fine, o sumă de acțiuni secundare au ca scop să înalțare tot ceea ce ar putea stînjini buna desfășurare a ceremonialului — de care depinde, după credințe foarte vechi, însăși trînzirea și fericitatea viitoare a căsătoritilor. De asemenea, prin refuzul părinților de a-și mărita fata după cel lubit. În vederea ceremonialului nunții, se aleg nunții sau nașii, care vor veghea de a-proape viața viitoare a însoțitorilor. Tînzînd li denuște vorbire care li vor asista la ceremonial, iar fata își alege, cu același scop druzilele — tot și toate dintre cele de aceeași vîrstă și aparținînd ei. De asemenea, se hotărăște cel care va purta în tot timpul steagul — simbolul ceremonialului nunții — și va da semnalul la diferitele momente ale desfășurării nuntii. Se aleg și lăcărarii, de multe ori „de peste sapte sate”, adică dintre cei mai vestiți. Pregătirea steagului se face de asemenea cu un anumit ceremonial. În ziua, are loc chemarea, adică invitarea la nuntă, trimisii mirelui umbilind din casă în casă, rostind anumite versuri cu un ceremonial anume. Același scop îl urmăresc ceremonialurile din dimineața nuntii: facerea cununii miresei și bărbieritul gînelor. Ei sînt îmbrăcați sărbătorește, nu numai ca să corespundă ceremonialului, dar și ca să obțină o avere în urma coreșpunzătoare momentelor solenne din viață. Apoi are loc conscrierea în cadrul căreia se rostește oarecîte din nuntă, rostitorii înfățișîndu-l pe mire ca pe un „fecior de împărat”. Se vede bradul, simbol al victoriei triumfătoare peste vicisitudinile naturii. Alături mirelui vine și o ia pe mireasă. Tinerii din alai sînt călări și simulează o război războinică a miresei. La casa miresei, apoi loc primirea miresei, făcînd trecerea ei din „neamul” ei în cel al mirelui. Și la plecarea ei din casă, se face schimb de daruri între cele două familii. În casa miresei are loc „măsa mare”, unde se cîntă cîtece bătrînești (balade), menite să dea tinerilor căsătorii învăturînd pentru viață, prin relatarea unor întâmplări cutremurătoare și exemplare din trecut.

În tot timpul nunții se întreprind acțiuni de purificare prin apă; de fructificare și prosperitate, prin aruncarea de boabe de grâu etc., de ghicire a viitorului, de alungare a „duhurilor rele”, prin zgomote și chiote, exprînd în același timp veselie.

OVIDIU PAPADIMA

Arheologie

Tropaeum Traiani

Pe cota cea mai înaltă a colinei Adamclisi ce domină dealurile din sudul Dobrogei, la 2 km depărtare de orașul întemeiat de împăratul Traian — Tropaeum Traiani — se înalță azi ruinele celui mai însemnat monument zidit de romani în regiunea Dunării de Jos; restaurarea lui a fost recent hotărîndă printr-un act de stat.

Nici unul dintre vestigiile antice de pe teritoriul patriei noastre nu a suscitât atîtea discuții în ceea ce privește data construcției, aspectul inițial cit și semnificația sa, ca monumentul triumfal din Dobrogea. În 1882 Grigore Gh. Tocilescu a inițiat, pe colina și în orașul învecinat, primele săpături arheologice destinate elucidării enigmatice care învăluia anticele ruine. 13 ani mai tîrziu, bazîndu-se pe rezultatele cercetărilor întreprinse, pe inscripția descoperită și datată în anul 108/9, Tocilescu sugera în lucrarea publicată la Viena, ca moment istoric glorios al apărării împotriva invadării din Dobrogea a împăratului Traian (106) și al victoriei sale asupra dacilor, iar pe Traian ca inițiator al construcției. Impoșibilitatea acestei opinii s-a ridicat A. Furtwängler care a legat ridicarea monumentului de comemorarea victoriei din 28 i.e.n. raportată la Dobrogea asupra dacilor și bastarnilor de generalul roman Marcus Licinius Crassus. A. Riegl a emis părerea că monumentul aparține epocii lui Constantin cel Mare (sec. IV). Influențat de factura stîngace a sculpturilor decorative care împodobeau monumentul în sec. IV, în timpul domniei lui Constantin cel Mare.

Din cercetările efectuate la Adamclisi între 1943-1958 (a căror rezultate au fost înmănușate în 1959 de Floarea B. Florescu într-o cuprinzătoare monografie) au reieșit fără echivoc omogenitatea materialului pietros și a betonului ciclopean folosit, unitatea concepției arhitectonice, a execuției constructive și a basorelieurilor, implicîndu-se într-o singură etapă — în epoca împăratului Traian — a monumentului; refacerea ulterioară este exclusă.

Primul tropaeum (monument înălțat de învingători pe cîmpul de luptă, cu semnificația de simbol a unei victorii) a fost ridicat de greci în cinstea triumfului de la Marathon (490 i.e.n.); obiceiul a fost preluat în secolul III i.e.n. și de romani.

Ruinele monumentului de la Adamclisi apar azi sub forma unei movile înalte de 20 de m, dar păstrează suficiente elemente pentru a ne sugera monumentalitatea sa de odinioară. Nucleul este format dintr-un turn rectangular din blocuri de piatră (12,66 m înălțime) continuat de un alt turn hexagonal, (înalt de 6 m) terminat cu o platformă. Pe aceasta se află trofeul propriu-zis de armă, la picioarele cărui erau reprezentate sculptural un ofiter roman și mai mulți prizonieri dacl înghemurați. Monumentul avea în vechime un vestmint circular din blocuri de piatră clopită (perimetru li depășea 85 m) cu două frize și un brîu de metopie. Cea mai mare parte a celor 48 de metopie păstrate flustrează scene de luptă dintre romani și dacl, oferindu-ne azi informații iconografice, (date asupra tuturor și înfățișîndu-le daciilor) de o valoare deosebită.

Trofeul de la Adamclisi, cel mai grandios monument al antichității romane păstrat pe teritoriul patriei noastre, rămîne un document istoric și etnografic unic al istoriei vechi a poporului nostru.

HORIA G. MATEI

DICTIONAR ENCICLOPEDIC PENTRU TINERET

Chimie

Pionierat didactic

„Societatea medicilor și naturalistilor” fondată la Iași în 1833 de către dr. I. Cihac și dr. M. Zotta reprezintă primul nucleu de cercetare organizat, în care pe lângă alte preocupări vor apărea cele dinfii lucrări științifice românești. Personalități de seamă ale vieții culturale și științifice românești și de renume mondial printre membrii acestei societăți sînt: V. Amin Costachi, generalul Kipelev, Al. Humbold, A. Gmelin, J. J. Berzelius etc. „Albina românească” școlii științifice și științifice teșene publică sporadic lucrări de chimie, scurte note informative, unsoiri. O lucrare de chimie de proporții privind studiile asupra unor analize de ape minerale efectuate de dr. Zotta și dr. Cihac, care apare concomitent în „Albina” și în revista „Buchner's Chemische Annalen” reprezintă recunoașterea valorii științifice românești.

Intensificarea activității științifice impune organizarea învățămîntului chimic. La ființă în capitala Moldovei prima școală superioară — Academia Mihăileană (1835) — în care, pentru prima dată se predă un curs de chimie în limba română la nivel universitar. Primii profesori de chimie — C. Zefirescu și T. Stamate — încearcă,

cu mijloacele rudimentare existente, introducerea unor lucrări practice de chimie. Acțiuni similare sînt întreprinse concomitent și în București, dr. Carol Davila, de numele căruia e legată înființarea Școlii superioare de medicină și farmacie, pune bazele învățămîntului chimic în cadrul acestei școli, fiind și primul profesor de chimie bucureștean. Lecțiile sale publice captivau prin entuziasmul clocotitor și prin competența științifică.

Dacă în acestă auzăgăm faptul că lecțiile sale erau însoțite de experiențe magistrale executate de către desăvîrșitul experimentar A. Bernath, avem argumente apariției primei școli românești de chimie. Carol Davila și A. Bernath au slujit chimia românească cu multă dăruire. Ei organizează primele laboratoare de chimie (pentru analize medicale, toxicologice, alimentare, tehnologice etc.). La școala de chimie din București s-au format Constantin Istrati și Petre Poni, adevărații fondatori ai învățămîntului chimic superior.

Odată cu înființarea universităților de la Iași (1859) și București (1864), studiul chimiei în țara noastră intră pe un făgaș nou.

Lector univ. dr.
CLAUDIA
ISVORANU-PANAIT

Pictură

Mănăstirea Vatra Moldovitei

Mănăstirea Vatra Moldovitei are, în privința picturii murale, multe asemănări cu cea de la Humor. Zugrăvită în 1537, picturile ei murale se datoresc aceluiași școlii de artiști, care a înflorit pe vremea lui Rares și a mitropolitului Grigorie Rosca. Unele compoziții și figuri pictate depășesc în măiestrie pe cele ale Humorului și Voroneștilor, aparținînd școlii de artiști care a înflorit pe vremea lui Rares și a mitropolitului Grigorie Rosca. Unele compoziții și figuri pictate depășesc în măiestrie pe cele ale Humorului și Voroneștilor, aparținînd școlii de artiști care a înflorit pe vremea lui Rares și a mitropolitului Grigorie Rosca.

Picturile nosului cuprind câteva lucrări cu totul remarcabile. În primul rînd, „Răstîgnirea”, pentru care s-a folosit admirabil convocatia condei de nord. Dintre toate imaginile cu aceeași temă din nordul Moldovei, „Răstîgnirea” de la Moldovitea este cea mai bine realizată artistic, întrucît o și pe cea din Doroboi.

Friza cu patimile, ce se desăfoară pe perețele de sud, trece pe cel de vest și apoi pe cel de nord, cuprinde o seamă de compoziții interesante, în care se vădesc pași spre realism. „Rugăciunea pe Muntele Măslinilor”, „Pătrunderea oșterilor în grădina Ghetsemani”, „Lepădarea lui Petru” sînt printre cele mai izbitute.

În pridvorul deschis, „Judecata de apoi” este asemănătoare cu cea de la Voronești. Ornduirea și scenele sînt uleșite, dar „Moartea dreptului” și „Moartea păcătoșului” lipsesc. În celele păcătoșilor, eșoi, apar și oțolici, menționați și de înscrispții. Călugării otolici sînt pictați cu oșpete rotocife și țoțu răsă caracteristică. Mai tîrziu, vor apărea în frescele bisericilor și bogatul nemilos, procul nedem, morarul care dă fîmîna, cea ce înșală la cîntar, cuntezeanele, bețivii, trecîndu-se de la criteriile de dogmă religioasă la cele mai larg morale și sociale, și vădîndu-se astfel tendințe de laicizare.

Exteriorul Moldovitei are câteva compoziții deosebite de interes și o strălucită tratare în construcție și colorit. Pe fatada de sud predomină „Îm-nul acatit” și „Arborele lui Ieseu”. Sub ultimul registru al îmului, „Rugul lui Moise” și „Asediul Constantinopolului”, mai bine păstrat la Moldovitea, este și mai complex tratat. Folosind, ca și primitivii flamanzi, perspectiva de sus, dar și cea de jos a coteții, artiștii moldoveani a izbitut să ne dea o vedere panoramică a Constantinopolului, cu zidul interior, cu colinele pe care se găsesc case cu frontoane triunghiulare și unele bise-

rici în stil moldovenesc. Prezența a numeroase turnuri, unele pătate ca altele, din fund, ale bisericilor, altele de veghe cu mai multe caturi, dă cetății un aspect mare. Fatarea unei cetăți împrejurte este sugerată pînă în detalii.

În tururile din față și pe metereze se văd arcași și tunari trăgînd în vrăjmași care se apropie pe apă și pe uscat de cetate. Pe meterezele din primul plan, grupuri de ofițeri și dregători, de episcopi și preoți. Oastea turcescă din dreapta are aceeași desfășurare amplă ca și la Humor, cu tunari care trag, cu ieniceri și numeroase cete de spahii cu sulți, ce apar printre văile munților.

Inegal și fiind pictată de mai multe mîini, pictura Moldovitei aduce, în lucrările ei reprezentative, o mai vădită apropiere de viață, mai multă mișcare, unsoiri folosind admirabil elementele arhitecturale. Măreția figurilor, unele tratări mai realiste ale chipurilor, grația unor mișcări și victoriele coloritului, cu fericitate armonioasă, arată dezvoltarea artei picturale din vremea lui Ștefan cel Mare

PETRU COMARNESCU

Viticultură

„Cîmpile Elizee” din Dobrogea

Cînd cu aproape 2600 de ani în urmă, grecii din Milet acostau cu corăbile lor în gîlul vestic al Pontului Euxin pentru a funda cetățile Histria, Tomis, Callatis populațiile geto-dace care hălăduiau pe aceste meleaguri, între Carpați și Marea Neagră, cunoșteu deja stăpînirea și cultura cerealelor și aveau în mare cinste viața de vie și vinul.

Despre existența milenară a viticulturii în această parte a Europei grăiesc mărturiile scrise ale istoricilor greci și numeroase vestigii scoase la iveală cu ocazia săpăturilor făcute în diferite regiuni ale țării ca edificii, unele viticole și vase pentru vin, monede vechi și „stele” funere, decorate cu striguri și frunze de via de vie, inscripții sculptate în piatră etc. Aceste mărturii istorice acoperă o perioadă de aproape 3000 de ani. Viticultura și vinificația trebuie să fi fost mult mai veche pentru a se forma o tradiție atât de puternică, reflectată în scrieri și opere de artă.

În adevăr, marele geograf grec Strabon (58 i.e.n.—25 e.n.) scria în secolul I al erei noastre că „la gurile Dunării, getii erau mai favorizați decît scitii din Crimeea din punct de vedere al condițiilor de sol și climă, favorabile culturii vitei de vie”. Istoricul împăratului Tiberius, Velleius Paterculus (19 i.e.n.—32 e.n.) care primește mistuina de a cerceta provinciile estice ale imperiului raporta, de asemenea, că în regiunea cuprinsă între Dunărea și Marea Neagră, viața de vie creștea înalte și copaci. Homer (sec. IX i.e.n.) însuși, în Odiseea, precizează că „în afară de grâu și orz, pămînturile acestor ținuturi erau cultivate cu via de vie, supraînălțate de struguri, care aveau nevels de îngrijiri speciale din partea localnicilor”. De altfel, vechile legende grecești situau „Cîmpile Elizee” în Dobrogea de astăzi.

La curieria Daciei de către romani (101 e.n.), viticultura era aci în plină floare. Pe moneda comemorativă „Dacia Augusta”, bătută de împăratul Traian cu această ocazie, noua provincie este reprezentată de o femeie în fata căreia doi copii poartă unul un spic de grâu, iar altul un ciorchine, simboluri ale principalelor bogății ale acestor pămînturi. Frumoasa și bogata Dacie trebuie să fi impresionat deosebit de puternic pe romanii curierilor, ca să merite apol superlativul de fericită „Dacia felix”, ne întîlnim la nici o altă provincie romană.

Dacă vechimea culturii vitei de vie trebuie mai mult să o deducem din puținele dovezi rămase, despre obținerea vinului din struguri și folosirea lui nu numai în viața de toate zilele, dar și ca articol de schimb în relațiile comerciale dintre scitii, grecii și romani, documentele sînt mult mai numeroase și mai interesante. Astfel, la muzeul arheologic din Constanta, printre alte obiecte și unele de vinificație, un lin mare de piatră pe care se presau struguri și se prelingea mustul, arată că vinul se pregătea la fata locului din recolta viilor locale, nu adusă de aiurea.

Cît despre cultul lui Bacchus (Dionysos), foarte răspîndit pe aceste locuri, trebuie să fi avut rădăcinile sale în cultul lui Sabazioș, zeul trac, adoptat mai tîrziu ca Dionysos de greci. Statuetele de Tanagra ale zeului Sabazioș, purtînd în mîna dreaptă un strugure și în stînga un cocos, se întinesc destul de des ca și reproduceri ale aceluiași figuri pe vase de lut ars.

Cultul vinului era foarte popular și mulți din cei care îl practicau erau constituiți în asociații de băutori, așa precum în evul mediu și chiar astăzi întîlnim sub forma unor „confrerii” în vestul Europei. Pe o piatră de calcar din vechea cetate a Histriei se pot citi următoarele cuvinte semnificative: „Noroc! Pentru succesul plouliu și glorioșului nostru stăpîn, împăratul Marcus Antonius Augustus și Iulia Augusta... a fost ridicată această piatră de Asociația vechilor adoratori ai lui Dionysos”.

Prof. dr. docent
M. I. NEAGU

Muzică

Momentul Stephănescu

Primul spectacol de operă în limba română, (la 8 mai 1885 la Teatrul Național avea loc reprezentarea operii „Linda de Chamounix” de Donizetti), introducerea în școlile românești de artă a studiului științific al cantoului (în 1896 Stephănescu a scris și un tratat special intitulat „Despre mecanismul vocal”), compunerea primei simfonii românești, formarea unei generații de cîntăreți de prestigiu european (printre

alții — tenorii Băjenaru, Gabrielescu și Dumitrescu, baritonii Teodoros și Popovici-Bayreuth), — iată cîteva momente hotărîtoare în evoluția artei muzicale românești indisolubil legate de activitatea compozitorului, profesorului, dirijorului Gheorghe Ștefan.

Reintors în țară după strălucite studii la Paris (a avut printre profesori pe Auber, Ambroise Thomas), G. Ștefanescu desfășoară jumătate de veac, cu o remarcabilă perseverență, o vastă activitate pentru impunerea valorilor naționale. Istoria artei muzicale românești consemnează adevărată luptă dramatică a lui Ștefanescu pentru menținerea primelor înșebări de operă românească, pentru crearea unui repertoriu românesc, pentru educarea în clasele Conservatorului a cîntăreților, instrumentiștilor necesari formațiilor bucureștene. (După prețmerita din 1885, cronicarul ziarului „Doina” scria: „Vom construi edificiul nostru național pe baza cărui va trebui să scriem cu litere nerșterse ca cel dinții pe G. Ștefanescu”).

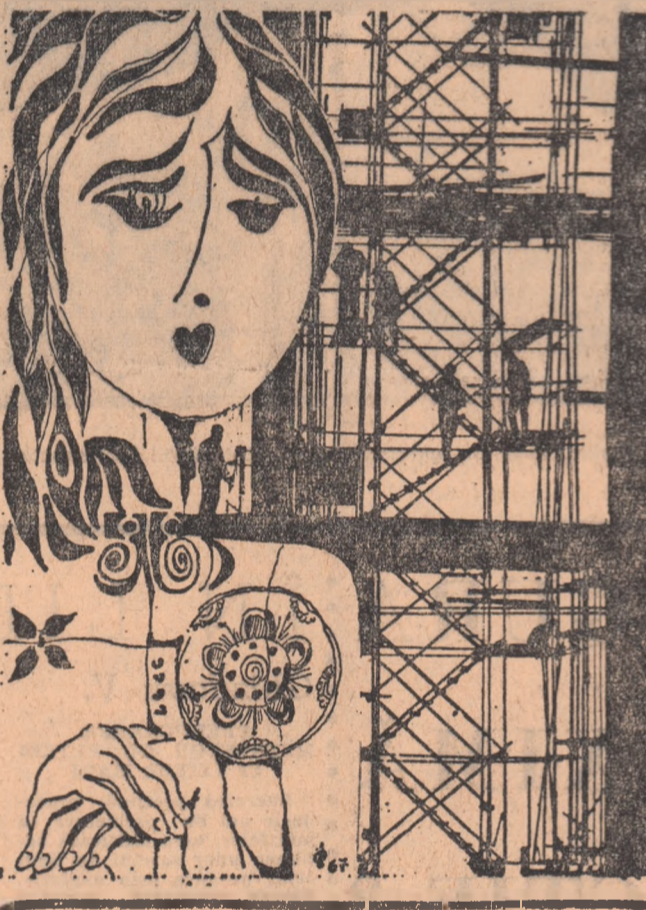
Paralel cu o vastă activitate organizatorică și didactică, Ștefanescu scrie un impudant număr de lucrări care l-au situat în fruntea creatorilor din vremea sa, continuînd astfel opera lui Flechtenmacher, Wachmann, Caudella.

Feeria „Simfonia și Pelelea”, Simfonia în major, „Uvertura națională”, suita de cîntece pe versuri de Eminescu, Alecsandri, Bolintineanu, Vlașu, lucrările de cameră (octetul sextetul, Scherzoul intitulat „Omăgiu lui Haydn”), piesele vocale simfonice (cantata „Sentinela română”), muzica de scenă ne conturează un artist fecund (a scris peste 600 de lucrări), multilateral, puternic legat de melosul popular („Căso ce face ca un autor să fie genial — scria Ștefanescu — sint ideile sale muzicale, inspirațiile sale. Muzica vorbește inimii și oricîtă știință, oricîtă dibăcie ar avea un artist, dacă nu ne poate mișca acela nu este artist desăvîrșit”).

Un loc special în creația lui Ștefanescu îl au lucrările simfonice și de cameră, printre primele opusuri de acest gen din istoria muzicii românești. „Uvertura națională” — compusă în 1876 — este prima lucrare simfonică românească bazată pe melodii de origine populară dezvoltată după principiul dezvoltării simfonice.

Interesantă prin melodicitate, sugestivitatea orchestrației este și Simfonia scrisă în 1869. Ștefanescu creează un interes artistic crescînd de-a lungul celor patru părți ale Simfoniei, grație prelucrării bogate a ideilor muzicale conducătoare, grație folosirii unei scriituri polifonice mestesugite. „G. Ștefanescu — scria în 1904 criticul muzical Mărgăritescu — reprezintă în muzica noastră ceea ce Alecsandri și Grigorescu sînt în domeniul poeziei și al picturii”.

IOSIF SAVA

Istoria presei

„Curierul românesc”

Primele încercări pentru înființarea unor periodice românești se produc la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Femăliile durabile ale presei noastre se pun însă numai la 8 aprilie 1829, dată la care Ion Eliade Rădulescu înființează la București ziarul „Curierul românesc”. Avînd la început caracter de hebdomadar cu abonament anual de 2 galbeni, tipărit cu litere chirilice, ziarul își propunea să publice informații politice din presa europeană, însemnări asupra dezvoltării literaturii române, stiri folosite comerciale, comunicate și dispoziții ale guvernului român, viznări și meazurii negustorești etc.

Chiar de la început, „Curierul” anunța că va avea corespondenți permanenți în orașele Craiova, Iași, Brașov, Sibiu, Blaj, Arad și alte ținuturi, urmărind astfel să devină o oglindă a vieții românilor de pe ambele versante ale Carpaților. Cu anumite intereruperi, determinate de vicisitudinile politice și ideosebi de exilarea lui Eliade după revoluția din 1848, „Curierul românesc” va apărea pînă la 1859.

În 1836, ziarul politic l s-a adăugat și o publicație literară intitulată „Curier de ambe sexe”, care va apărea pînă la 1847.

La „Curierul românesc” și „Curierul de ambe sexe” sub lozincă lui Eliade,

VASILE NETEA
dector în istorie

ETICA SPECTATORULUI DIN TRIBUNĂ

Sînt un telespectator din orașul Botoșani, numele nu are importanță. Apreciez dezbaterea publică din ziarul „Știința tineretului”...

În, prin prezența lor în tribuna, această opționalitate. Eu nu cred că marea majoritate a oamenilor cinștiți nu va oc...

Fotbalul este un joc. Măd câștigă echipa cea mai pregătită. Cît despre încușarea formației noastre, mă bine ț-ar ghîndi și compozitorii la un cîntec sportiv, care să aibă o asemenea popularitate ca să-l știe toți spectatorii și să-l cînte acel urîș cor al tribunelor, dînd astfel arși echipelor.

UN CÎNTEC PENTRU SPECTATORI

Înona și-l va scoate de pe stadioane pe acești „spectatori” certaiți cu cele mai elementare noțiuni de compoziție în societate.

bil în alte împrejurări sînt oameni. Și, într-adevăr, la locul lor de muncă în afara stadionului, sînt oameni. Pe unii din ei, am avut prilejul să-l cunosc.

INFLUENȚA NOCIVĂ A „VULGARITĂȚILOR” ASUPRA COPILOR

lor sau jucătorilor, manifestările brutale, individuale sau în grup, mă jignesc pe mine, mă fac să mă simt umilit că sînt în tribună alături de astfel de indivizi, care proba-

Prof. OLIMPIU BONJUG Liceul Nr. 1 Tulcea

O nouă linie electrică

În prima zi a noului an a început să funcționeze linia electrică de 220 Kv Hunedoara-Timișoara, care traversează cele două regiuni, pe o lungime de peste 160 km.

FELICITĂRI CELOR TREI GEMENI

În registrele Oficiului stărilor civile al Statului popular Brănești din raionul Bujor, au fost înscrise în evidență zilele trecute trei gemeni: un băiat și două fete.

Casă nouă pentru „covoarele fermecate”

Covoarele noi, gingașe, cu arabescuri de un colorit ultim, și-au mutat sediul din Persia la Breaza.

Un nou cinaclu studentesc la Cluj: „ECHINOX”

Recent s-au înființat într-o sală a Facultății de filologie din Cluj studenții de la această facultate, de la Conservator, Arte plastice, Institutul politehnic, istorie, filozofie, olărituri de cadre didactice, pentru a inaugura începutul drumului „Echinoc”. Studenții de la Arte plastice au expus tablouri, poezii au citit versuri, iar compozitorii și interpretii au oferit celor prezenți câteva lucrări originale.

CORESPONDENȚII REGIONALI TRANSMIT PRIMELE VEȘTI DIN ȚARĂ

Primele zile ale anului 1968 au înscris un frumos succes al constructorilor și montajorilor din cadrul Ministerului Energiei Electrice. La centrala electrică de termoficare Craiova s-a realizat în cadrul probelor tehnologice primul paralel al sistemului energetic național al cekiului de-al doilea grup de 315 megavati.

TELEFOANE CU 5 NUMERE LA GALAȚI

Începînd de la 1 ianuarie, telefoanele din Galați au 5 numere, în loc de 4. Operația de „comutare” a avut loc în urma unor lucrări de extindere și modernizare a centralei telefonice a orașului în scopul îmbunătățirii servitiilor abonților telefonici.

Premiile concursului „Vasile Alecsandri”

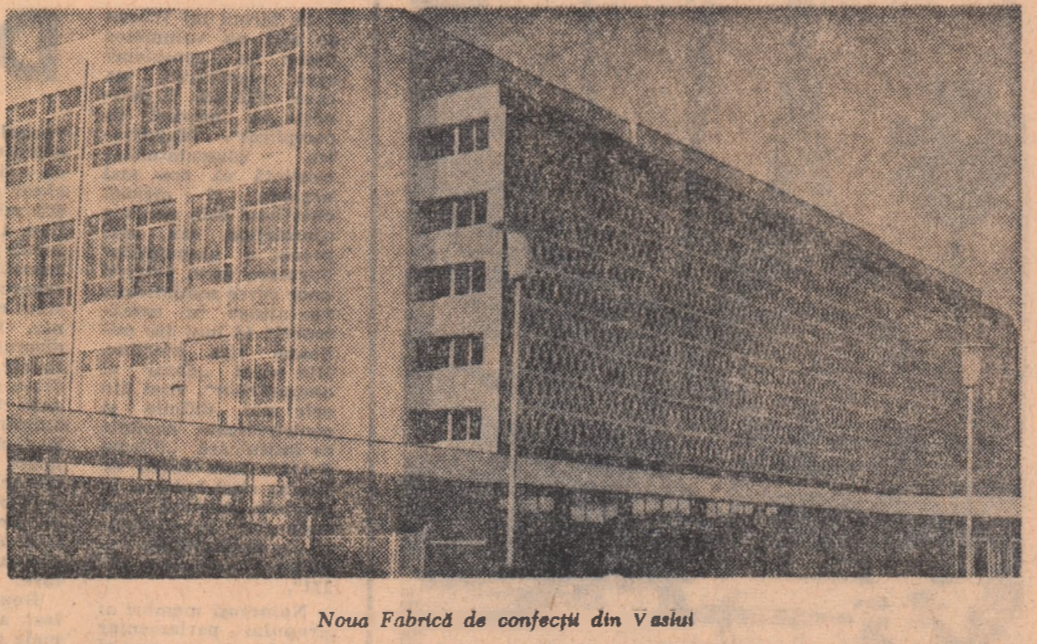
Tradiționalul concurs de creație „Vasile Alecsandri” organizat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă a înregistrat în anul 1967 un număr de 148 piese de teatru într-un act, 42 de piese de teatru școlar, 26 piese pentru teatru în limba maghiară.

Spectacol al artiștilor mongoli

În cea de a doua zi a turneului pe care-l întreprind în regiunea Brașov, artiștii din Ansamblul popular mongol au prezentat miercuri seara un spectacol în orașul Sf. Gheorghe. Cîntecul și dansurile mongole din folclorul țării și nou au fost primite cu căldură de public.

FONDUL DE AUR

efectologie, adică o știință organizată ca atare care să studieze efectul, de cea-lasupra omului, de data aceasta în mod deosebit asupra tineretului, anumite luări de contact cu realitatea, rezultatele obținute individual sau colectiv prin comportare și muncă, eșecul, succesul etc. Efectul unei acțiuni sau unui contact cu realitatea joacă un rol important la orice etate, dar pentru tineret, care stă în mijlocul evenimentelor vieții, a experienței generațiilor trecute și a perspectiveilor de viitor, ca pe o placă turnantă sau ca la o răscruce, efectul, pozitiv sau negativ, poate fi decisiv pentru profilarea personalității tînrului, aflîndor încă în școala sau deia în cîmpul muncii. Fără o cunoaștere precisă a efectului unei acțiuni sau unei situații, variabil de la o etate la alta, de la un individ la altul, de la un grup social la altul și de la o epocă istorică la alta, nu se poate aștepta o influență decisivă în bine, mai ales la tineret, care desprînzîndu-se, treptat sau mai repede din sinul familiei și de școală, stabilește legături multilaterale cu viața unde el însuși trebuie să se integreze ca element productiv și creator, și nu oricum, ci cu maximum de eficiență. Această de la început, adică de cînd tînrul este scotit un tînr și pînă în pragul maturității, pe care el pune piciorul. Căci arta vieții, mai cu seamă a vieții contemporane cu surprinzătoare schimbări suferite în urma descoperirilor științifice, a culturalizării masive și noilor influen-

Noua Fabrică de confecții din Vaslui

TEATRE • CINEMA • TELEVIZIUNE

Table with theater and cinema programs for January 1-7, 1968. Columns include date, theater/cinema name, and program details.

de peste hotarele

Un „cadou” neplăcut...

Există două elemente care alimentează uimirea: momentul ales și severitatea măsurilor preconizate. La Washington pare inevitabilă elaborarea unui program „de apărare” a dolarului. Dar de ce prezidele a ales prima zi a noului an pentru a oferi americanilor o pilula cu gust amar? La conferința de presă de la ferma sa din Texas, Johnson a vorbit despre „un pas ferm și hotărât pe care guvernul S.U.A. l-a întreprins pentru îmbunătățirea balanței de plăți”. Obiectivul declarat este acela de a reduce deficitul balanței de plăți cu 3 miliarde dolari. Prezidelele S.U.A. are reputația unui politician care știe să înregistreze pulsul opiniei publice. Totuși el a pășit într-un an electoral, când va trebui să dea o îndrăznică bătălie pentru a recuipa Casa Albă, oferind viitorilor alegători un „dar” care nu le poate face plăcere. Pentru că este limpede că măsurile prevăzute vor lovi nu numai într-o pătură restrânsă de businessmeni. Prezidelele și-a asumat riscurile unor măsuri nepopulare deoarece dolarul întâmpină mari dificultăți iar deficitul balanței de plăți (4 miliarde dolari în 1967, după calcule provizorii) riscă să aibă grave repercusiuni. Corespondentul din Washington al agenției FRANCE PRESSE consideră că deciziile Casei Albe s-au dovedit „indispensabile și urgente”, ele reflectând „gravitatea situației”. Urșelele cheltuielilor militare, legate în principal de războiul din Vietnam, devalorizarea lirei sterline și masiva hemoragie a ariului care s-a produs după aceea sînt, în esență, cauzele unei situații de natură să îngrijoreze Washington și să-l oblige la măsuri neobișnuite de austeritate. Hotărârile Casei Albe afectează, însă, nu numai economia americană, ci și o serie de țări din lumea capitalistă care prin natura relațiilor lor economice cu S.U.A. resimt urmările „draconice” măsurii. Prevăzând reacțiile negative Departamentul de Stat a trimis două misiuni „pentru a avea schimburi de păreri cu prietenii noștri” (Nicholas Katzenbach la Londra, Bonn, Bruxelles, Paris, Haga, Berna și Eugene Rostow în Australia, Japonia și alte țări din Asia). Decadentă „prieteni” au reacționat cu destulă nervozitate dacă judecăm după cele scrise de diferite ziare (deși s-au găsit și unele glasuri care au cerut indulgență față de gestul american). Pentru KOELNISCHE RUNDSCHAU este vorba „de o veste proastă de Anul Nou”. Unele ziare pariziene folosesc un limbaj mai aspru. LE FIGARO vorbea, de pildă, de faptul că măsurile luate de S.U.A. ar putea să stănească dezvoltarea economică în Europa occidentală. Se face aluzie la faptul că noul program american de „austeritate” poate fi socotit și ca o tentativă de a lovi în țările Pieței comune, semnalându-se o diferență de tratament între „cei șase” și Anglia (Londra este exceptată de la interdicția privind exportul de capital american). Cele mai lovite ar fi Belgia și Olanda, țări în care investițiile de capital american au sîns un nivel ridicat. Cu-noscutul economist francez Jacques Rueff afirmă că „este puțin probabil ca măsurile financiare anunțate la Washington să aibă efecte”. El vede în aceste măsuri „un nou pas” pe calea destrămării actualului sistem monetar intercontinental. Dar nu numai Rueff profesază pesimismul. Charles Walker, unul din conducătorii Asociației bancherilor din S.U.A., a afirmat că programul anunțat de prezidele „va avea șanse limitate de succes atât timp cît guvernul nu va reduce cheltuielile militare și alte cheltuieli în străinătate”. Ideea o reitilimim, altfel exprimată, și în ziarul economic vest-german HANDELSBLATT: „Partenerii Washingtonului înțeleg bine că însăși natura dolarului este o chestiune vitală pentru lumea occidentală. Totuși le va fi greu să coopereze activ la această sarcină, atât timp cît focarul principal al incendiului nu va fi combătut. Toată lumea știe că înainte de orice, războiul din Vietnam stă la originea celui mai mare deficit din istoria postbelică a balanței de plăți a S.U.A.”.

În general, se constată că mulți dintre observatori vădesc destul scepticism în ceea ce privește perspectivele realizării obiectivului preconizat de Casa Albă, acela de a aduce balanța de plăți a S.U.A. „cît mai aproape de un echilibru”. Știri de ultimă oră arată că emisarii Washingtonului au întâmpinat dificultăți. Interlocuitorii lor, în general, s-au limitat „să la notă” de poziția americană și au evitat orice angajamente.

EUGENIU OBREA

CONTRADIȚII ÎN GUVERNUL DE LA ATENA?

Agentiile occidentale de presă transmit știri din care reiese că promisiunea făcută de primul ministru grec, Georgeios Papadopoulos, de a amnistia toate persoanele acuzate de activitate împotriva loviturii de stat militare de la 21 aprilie 1967, nu a fost transpusă în practică. Pînă în prezent au fost amnistiate numai 75-100 persoane, în majoritatea ofițeri, foști membri ai organizației Aspida, persoane aparținînd centrului și dreptei din Grecia. Cei mai mulți patrioți continuu să se afile în temnițele din insulele Yaros, Leros și din Grecia continentală, fapt ce relevă caracterul cu totul limitat al amnistiei decretate de guvernul grec. Cunoscutul compozitor Mikis Theodorakis nu a fost eliberat, deși premierul Papadopoulos anunțase în mod special că el va fi amnistiat.

Observatori politici și diplomați din capitala Greciei sînt de părere că modul în care a fost redactat textul amnistiei, și faptul că promisiunea făcută de Papadopoulos nu a fost respectată, sînt indicii ale unor contradicții serioase între membrii regimului militar de la Atena.

Patrioții sud-vietnamezi au atacat baza de la Da Nang

Unități ale Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud au declanșat miercuri dimineața un puternic atac cu rachete asupra bazei americane de la Da Nang.

Un timp de aproape 10 minute, asupra bazei au fost aruncate peste 30 de rachete de 122 mm. După cum transmite corespondentul agenției Associated Press, un pușcaș marin american și mai mulți soldați saigonezi au fost uciși, iar 19 militari, între care patru americani, au fost răniți. Au fost, de asemenea, distruse sau avariate patru avioane americane și au fost provocate incendii.

Corespondentul agenției France Presse relevă că nu este pentru prima oară cînd baza de la Da Nang, una din cele mai mari baze de care dispun americanii pe teritoriul Vietnamului de sud, este atacată de patrioți. Numai anul trecut, în primăvară și în

„Poporul vietnamez va dobîndi cu certitudine victoria”

Cuvîntarea vicepremierului Nguyen Duy Trinh

În cuvîntarea rostită cu prilejul unei recepții oferite în cîntea delegației de partid și guvernamentale a R. P. Mongole, care a vizitat R. D. Vietnam, Nguyen Duy Trinh, viceprezidentul Consiliului de Miniștri al R.D. Vietnam, a subliniat relațiile de prietenie existente între cele două țări și solidaritatea pe care o manifestă poporul mongol față de lupta poporului vietnamez.

În continuare, vorbitorul a subliniat că, deși agresorii americani au suferit înfrîngerii grele în Vietnam, ei nu au renunțat la scopurile lor, bombardînd cu sălbăticie capitala R.D. Vietnam și orașul portuar Haifong, trimițînd cu febrilitate noi trupe satelite în Vietnamul de sud. În cuvîntarea sa războinică rostită la San Antonio și în declarațiile sale recente, Lyndon Johnson, prezidelele S.U.A., deși pretinde că dorește „tratare de pace”, a folosit pretextul „apărării securității S.U.A.” pentru a intensifica războiul și pentru a se crampona de Vietnamul de sud, a spus Nguyen Duy Trinh. Imperialistii S.U.A. proiectează, de asemenea, să aducă problema Vietnamului în fața Consiliului de Securitate al O.N.U. Este

necesar să se sublinieze că O.N.U. nu are nici un drept să discute problema Vietnamului. Orice rezoluție în legătură cu problema Vietnamului, adoptată de Consiliul de Securitate al O.N.U., este nulă și neavenită.

Poziția poporului vietnamez este cit se poate de limpede. Ea este poziția în patru puncte a guvernului R. D. Vietnam și programul politic al Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud. Acestea constituie baza soluționării problemei vietnameze.

Guvernul S.U.A. a pretins neconținut că dorește să discute cu Hanoiul, dar că nu a primit nici un răspuns. Dacă guvernul S.U.A. dorește într-adevăr să trateze, el trebuie, în primul rînd, să pună capăt fără condiții bombardamentelor și tuturor actelor de război împotriva R.D. Vietnam, așa cum s-a arătat limpede în Declarația noastră din 28 ianuarie 1967. După ce S.U.A. vor pune capăt necondiționat bombardamentelor și tuturor celorlalte acte de război împotriva R.D. Vietnam, guvernul R.D. Vietnam va purta tratative cu S.U.A. în problemele care interesează.

Poporul vietnamez și este foarte scumpă pacea, dar ea trebuie să fie o pace bazată pe adevărată independență și libertate. Atît timp cît imperialistii S.U.A. își continuă cu încreșinare războiul de agresiune împotriva R.D. Vietnam, și împotriva eliberării sudului și a păși înainte spre unificarea pașnică a țării. Poporul vietnamez va dobîndi cu certitudine victoria! Agresorii imperialiști din S.U.A. vor fi cu siguranță înfrînti!

În încheierea cuvîntării sale, vicepremierul Nguyen Duy Trinh a subliniat că solidaritatea frățească a țării socialiste contribuie la apărarea păcii și independenței naționale, la consolidarea democrației și socialismului.

Evoluția cipriotă

Intensă activitate politică

Agentiile occidentale de presă relatează că în prezent se desfășoară o intensă activitate politică legată de constituirea în Cipru, de către liderii populației turce, a unui „guvern provizoriu”.

Într-un interviu acordat ziarului „Bayram”, ministrul de externe al Turciei, Ihsan Sabri Caglayan, a precizat că „nu există nici o legătură între recenta înțelegere greco-turcă privind criza cipriotă și reorganizarea comunității turce din insulă, prin formarea „cabinetului administrativ”, ce se ocupă de gestiunea propriilor afaceri”.

În legătură cu hotărîrea guvernului cipriot de a declara persoana non grata pe Zeki Kunalp, director general în ministerul turc al afacerilor externe, Caglayan a subliniat că acesta „n-a făcut sau n-a spus nimic care să justifice asemenea decizie. Este un act inoportun și contrar uzanțelor de curtoazie internaționale”.

Agencia France Presse anunță că ministrul de externe al Turciei l-a primit marți după-amiază pe Militiad Delivanis, ambasadorul Greciei la Ankara.

Ministrul ad-interim al afacerilor externe al Ciprului, Andreas Araozos, a primit ambasadorul mai multor țări acreditate la Nicosia. Cu acest prilej, el l-a informat că orice eventuală vizită făcută membrilor „guvernului provizoriu”, format de minoritatea turcă, va fi considerată de guvernul Ciprului ca o recunoaștere a acestui „guvern”, ceea ce l-ar lipsi în mod automat de acreditarea pe lângă guvernul condus de prezidelele Makarios.

Starea sănătății lui Blaiberg „deplin satisfăcătoare”

● Dr. Barnard nu a ținut seamă de apartheid ● „Inima lui Clive poate să redea viața altuia”

Starea sănătății lui Philip Blaiberg este „deplin satisfăcătoare”, anunță spitalul Grote Schuur într-un buletin publicat miercuri seara. Pacientul a înghițit normal lichide și s-a întrefrînt cu medicii. Cu excepția acestui buletin de sănătate, grupul de medici de la Grote Schuur se abține de la declarații în legătură cu starea pacientului lor. Poliția interzice ziaristilor și fotoreporterilor să intre în pavilionul unde se găsește Philip Blaiberg.

● AGENȚIA FRANCE PRESSE anunșind efectuarea la Capetown a celei de-a doua operații de transplantare a unei inimii, scrie că echipa de chirurgi a profesorului Barnard a efectuat, în același timp, și o reevaluare a tradițiilor apartheului din Republica Sud-Africană.

În prima operație, efectuată la 2 decembrie 1967, „donatorul” și „primitorul” erau doi europeni „Denise Darval și Luis Washkansky. În cea de-a doua operație făcută marți, doi oameni aparținînd unor grupe rasiale distincte, pe care legislația în vigoare îi separă în aproape toate domeniile vieții, participă la această extraordinară aventură chirurgicală. Este semnificativ că în virtutea practicii din această țară, medicii de la spitalul „Grote Schuur” au trebuit să întrebze, înainte de operație, pe Philip Blaiberg dacă acesta are vreo obiecție că nota sa inimă va fi a unui negru. El a răspuns că nu are nici o importanță culoarea pielii „donatorului”. În cursul unui interviu acordat marți seara postului de radio B.B.C. dr. Burger, directorul spitalului „Grote Schuur”, a declarat că nu vede nici un inconvenient în faptul că se transplantază inima unui negru la un european.

Alegînd inima mîslăului Clive Haupt pentru a fi transplantată în pieptul lui Philip Blaiberg după criterii strict medicale, fără să țină seama de deosebiri rasiale care aparțin esenței organizării sociale și politice din Africa de Sud, profesorul Barnard a provocat o mică revoluție. Acest fapt nu a fost trecut cu vederea nici de ziarele sud-africane, care publică știrile cu titluri semnifica-

rive: „Un înfărîmînt lădă inima lui Blaiberg” etc.

● „CIND MEDICII mi-au cerut consimțămîntul pentru a putea înțrebușina inima lui Clive, eram atît de emoționat, încît n-am putut răspunde de îndată. Apoi le-am spus că puteau să o folosească, dacă era imposibil să-mi salveze soțul”, a declarat marți Dorothy Haupt, soția tîndrului metis a căruia inimă bate acum în pieptul lui Blaiberg. „Este o consolare pentru de-a murii să știu că inima lui Clive poate să redea viața altuia”, a adăugat văduva Dorothy. Perchea Haupt, mamă „donatorului” Clive Haupt, a petrecut 24 de ore în spitalul „Grote Schuur”, scrie France Presse, și nu s-a hotărît să părăsească spitalul decît după cinci ore de la încetarea din viață a fiului său. „Ca orice mamă sînt îndurerată, a spus ea, dar sînt în același timp, multumită și gîndindu-mă la omul care poartă inima fiului meu”.

Pe de altă parte, amintirile despre tîndrul metis Clive Haupt sînt încă vii în memoria locuitorilor din orașul Capetown. Cu cîteva zile înainte de a muri, își amîntea un vecin de-al său, Clive și exprimese speranța că a doua operație de transplantare a unei inimii nu fi încununată de succes. Pe Clive l-a interesat foarte mult prima operație făcută lui Washkansky, el a urmat și în preesele pe care le făcea acesta. Cînd a murit Washkansky, Clive a spus că acesta a fost o mare pierdere și și-a exprimat dorința ca viitoarea operație să fie încununată de succes.

lipsită de sens, în afară de cazul cînd nu menținem obligățiile la est de Suez. Avînd în vedere total inadaptable operațiunilor insulare și total de prisos în apărare din moment ce dispunem de submarine cu rachete Polaris”. Așadar, într-un sens mai larg, dilemă „F-111” este, în fond

pe scurt

● LA LONDRA s-a anunșat că prima unitate engleză, aparținînd forțelor aeriene militare staționate în R. F. a Germaniei, va fi retrasă în Anglia la 5 ianuarie. Această hotărîre se încadrează în planul de măsuri economice anunșat de guvernul britanic, privind reducerea forțelor sale militare staționate pe teritoriul Germaniei occidentale.

● AHMED SEKU TURE a fost reales prezidele al Republicii Guineea pentru o nouă perioadă de șapte ani, a comunicat miercuri postul de radio Conakry. Prezidelele Seku Ture, singurul candidat în alegerile prezidențiale și legislative desfășurate în Guineea la 1 ianuarie 1968, a intrunit 99,7 la sută din numărul total al voturilor exprimate.

● PRIMA ÎNTILNIRE în acest an a reprezentanților permanenți ai țărilor membre ale Pieței comune se va ține la 11 ianuarie la Bruxelles pentru a dezbate o serie de probleme comunitare în Guineea în suspensie din anul trecut. Se știe că sfîrșitul anului 1967 a fost marcat de o înăsprire a relațiilor între „cei șase”, determinată mai ales de opoziția Franței la angajarea de tratative cu Marea Britanie

„Episodul radar”

DOCUMENTELE SECRETE DEZVĂLUIE MODUL ÎN CARE A FOST PUS LA PUNCT SISTEMUL RADAR

Din documentele secrete britanice puse la dispoziția publicului londonez începînd de săptămîna trecută după expirarea intervalului legal de 30 de ani de la semnarea lor, s-a aflat că Germania a ajutat involuntar Marea Britanie să pună la punct sistemul radar, care a fost unul din elementele decisive ale superiorității aeriene britanice în bătălia pentru Anglia, la începutul celui de-al doilea război mondial. Potrivit acestor documente, unul din inventatorii britanici al radarului, sir Robert Watson-Watt, a colaborat strîns în acest domeniu cu savanți ai Germaniei prehitleriste și cu ajutorul financiar din partea guvernului german între anii 1928-1932. Experiențele efectuate în comun urmas să contribuie la rezolvarea recepționării semnalelor grație oscilografului catodic, din care savantul britanic a transportat un exemplar în Germania în Anglia. Alți savanți germani cit și cei britanici, precizează documentele, și-au dat seama ulterior de posibilitatea utilizării procedului pentru reperearea avioanelor, dar Marea Britanie a reușit să obțină un avans în acest domeniu.

În vederea intrării acestora în C.E.E.

● COMITETUL CENTRAL al Partidului Neo Lao Haksat și va avea ca sarcină să transmită documentele oficiale ale partidului, precum și informații și fotografii în legătură cu lupta poporului laotian împotriva imperialismului S.U.A., pentru salvarea națională.

R.A.U. studiază posibilitatea deblocării navelor din Canalul de Suez

● AGENȚIA REUTERS, citind ziarul egiptean „Al Ahram”, a anunșat că oficialitățile R.A.U. studiază în prezent posibilitățile de deblocare a celor 15 nave comerciale rămase în Canalul de Suez în urma evenimentelor din iunie 1967. Ziarul menționează că Salah Gohar, ministrul adjunct al afacerilor externe și R.A.U., este în contact cu șeful autorităților canalului, Ahmed Moshour, în legătură cu aspectele tehnice ale operațiunii de evacuare a navelor.

● GUNNAR JARRING, trimisul special al Secretariatului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, a sosit miercuri la Ierusalim, venind de la Nicosia. El urmează să discute cu oficialitățile israeliene problema

SĂRBĂTOAREA BIRMANIEI

Imagine din Rangoon

Astăzi se împlinesc 20 de ani de la proclamarea independenței de stat a Uniunii Birmane — eveniment de seamă în istoria poporului birman.

În cele două decenii care s-au scurs de cînd Birmania și-a cucerit independența au fost obținute realizări importante în toate domeniile. Eforturi susținute au fost depuse pentru dezvoltarea economiei naționale. În prezent sectorul de stat din Birmania controlează peste 80 la sută din producția industriei extractive și peste 50 la sută din volumul global al industriei prelucrătoare. Se dezvoltă industria petroliferă — cel mai important sector industrial. Au intrat în funcțiune noi întreprinderi de prelucrare a produselor agricole și a lemnului, fabrici de ciment ca cea de la Thyaymyi sau de lingă orașul Prome. S-au făcut importante lucrări de hidroameliorații (barajul de lingă Kyaupkading și proiectele Moby și valea Sittangului), s-au construit centrale hidro-electrice. În domeniul agriculturii, sector în care lucrează 70 la sută din populația țării, a fost elaborat un plan de

dezvoltare a satului, de mecanizare a muncilor agricole.

S-au înregistrat succese și în domeniul culturii. Cu fiecare an sînt admisi din ce în ce mai mulți tineri în universități iar școlile elementare și medii pătrund în cele mai îndepărtate așezări. Numai în ultimul an au fost înființate peste 1 000 de școli elementare și o sută de școli medii. Numărul studenților se cifrează în prezent la 25 000, iar alți 20 000 de tineri frecventează cursurile serale ale facultăților din Rangoon.

În țara noastră sînt cunoscute și apreciate rezultatele obținute de harnicul popor birman. Pe plan extern Birmania promovează o politică de colaborare cu toate țările indiferent de sistemul lor social și politic, mîltrează pentru o largă înțelegere și cooperare internațională. Republica Socialistă România și Uniunea Birmană acționează pentru largirea continuă a colaborării dintre ele. Relațiile economice și culturale dintre cele două țări sînt în continuă dezvoltare spre binele ambelor popoare, în interesul cauzei păcii.

Fără excepție, observatorii londonezi afirmă că acesta este cel mai dificil început de an în Marea Britanie de la venirea la putere a laburiștilor. Tradiționala vacanță parlamentară a fost scurtată cu cinci zile. În ce-l privește, cabinetul nu și-a permis, practic, decît un respiro de trei zile.

Pe biroul lui Wilson se află un voluminos dosar de „probleme spre rezolvare”, pe care TIMES îl definește ca „infernal de complicat”. Majoritatea comentatorilor constată că cea mai urgentă și dificilă chestiune este aceea a ajustărilor, sau, mai precis, a amputărilor bugetare care, potrivit unor surse semnificative vor atinge în următoarele 18 luni 800 milioane lire sterline. Din acest „dosar al amputărilor”, unul din cele mai dificile și controversate capitole se intitulază „dilema F-111”. Este vorba de luarea unei hotărîri în privința anulării sau reducerii achiziționării de bombardiere nucleare americane „F-111”.

Numeroși membri ai grupului parlamentar laburist, și nu numai ai arripilor de stînga, consideră că principalele reduceri bugetare trebuie operate în domeniul cheltuielilor militare și nu în cel al alocațiilor sociale. În ultima vreme, sînt tot mai numeroase voiele care insistă ca guvernul să anuleze achiziționarea celor 50 de avioane „F-111” al căror preț se ridică la 425 milioane lire sterline. Confruntarea în jurul unei opțiuni în această chestiune s-a repercutat pare-se, în sinul cabinetului britanic. Potrivit unor indiciștii din sferele oficiale, la ultima ședință a guvernului din anul trecut, ministrul apărării, Denis Healey, ar fi amenințat cu demisia în cazul anulării achiziției celor 50 de bombardiere atomice. Pe o poziție similară se situează și șefii comandamentelor militare.

Doi versiuni au fost avansate în ultimele zile. Unele versiuni de SUNDAY TELEGRAPH într-o corespondență din Washington, sugerează că hotărîrea anulării comenzii „F-111” a și fost luată dar că Wilson nu s-a decis s-o dea încă publicității din cauza opoziției din cauza opoziției unor cercuri laburiste.

Cealaltă versiune, reluată de TIMES, vorbește despre un compromis, în sensul reducerii cu 20 a comenzii de 50 de bombardiere americane. E interesant de semnalat că lănsind versiunile amintite, fiecare din cele două publicități consideră necesar să-și exprime una și aceeași

DOSARUL „F-111”

opinie: Indiferent care din soluții va fi adoptată, aceasta va accentua divergențele, nu numai în cadrul fracțiunilor parlamentare laburiste ci și în sinul cabinetului.

Oricum, presunțiile și contrapresiunile fac opțiunea dificilă. Cu atît mai dificilă cu cît dincolo de implicațiile bugetare, dosarul „F-111” prezintă implicații politice mai largi, a căror semnificație nu poate scăpa. Specialiștii militari nu fac nici un secret din faptul că bombardierul „F-111” este o armă de mare precizie, dispusă, aparținînd geometrie variabilă, a fost reventual de comandamentul strategic britanic pentru „susținerea prezentei britanice” în Oceanul Indian și la est de Suez”. Cîtînd opiniile unor specialiști din ministerul britanic al apărării „SUNDAY TELEGRAPH” notează: „Prezența lui „F-111” în arsenalul britanic e

EM. BUCAR

Festivitățile de la Havana

HAVANA 3. — Corespondentul Agerpres, V. Stamata, transmite: Poporul cuban a sărbătorit la 2 ianuarie cea de-a 9-a aniversare a victoriei revoluției. Piața Revoluției din Havana a avut loc marți o mare demonstrație consacrată acestui eveniment. În tribuna oficială se aflau conducătorii de partid și de stat ai Republicii Cuba, în frunte cu Fidel Castro, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-ministru al Guvernului Revoluționar, Osvaldo Dorticos, prezidelele Republicii, miniștri, comandanți ai forțelor armate. Au fost prezenți și reprezentanți ai corpului diplomatic acreditați la Havana, printre care Vasile Mușat, ambasadorul României.

Demonstrația a fost deschisă de o unitate militară alcătuită din elevi ai școlilor militare. Apoi, în piață și-au făcut apariția coloane de elevi și studenți.

Fidel Castro a rostit apoi o cuvîntare, în care s-a referit pe larg la succesele înregistrate de poporul cuban în opera de construire a socialismului. El a vorbit despre sarcinile ce revin oamenilor muncii din Cuba în ridicarea productivității, realizarea obiectivelor în domeniul industriei, agriculturii, învățămîntului și culturii, apărării și consolidării cuceririlor revoluționare. În încheierea cuvîntării sale, Fidel Castro a exprimat hotărîrea Cubei de a sprijini lupta eroică a poporului vietnamez și a reafirmat solidaritatea poporului cuban cu toate popoarele care luptă pentru libertate și independență națională.

Primul ministru al Indiei, Indira Gandhi, vizitează orașul Benares, considerat drept oraș sfînt, simbol al hinduismului. După cum amîntă agențiile de presă, pentru a preveni dezordinile în timpul vizitei primului ministru indian, au fost luate măsuri excepționale de securitate. În întregul stat Uttar Pradesh donanșe în prezent o stare de agitație în rîndul studenților, care protestează împotriva folosirii limbii engleze ca limbă oficială pe întreg teritoriul Indiei. Un elicopter special a transportat-o pe Indira Gandhi direct de la aeroport la Universitatea pentru a se evita orice demonstrație împotriva ei. Mai mult de 3 000 de poliști au fost mobilizați pentru a asigura ordinea în oraș. Adunările publice de orice fel au fost interzise, iar mai mulți conducători ai unor organizații studențești și partide politice au fost reținuți de poliție.